

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/2

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 12. kül. csütörtök

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 12./mti/

szófia: Lázár György miniszterelnök látogatása

varsó: szejm ülés

bonn: veszelin gyuranovics jugoszláv kormányfő tárgyalásai

uj-delhi: folytatja munkáját az el nem kötelezett országok

külgyminiszteri értekezlete

washington: emilio colombo olasz külügyminiszter megbeszélései

bécs: pierre werner luxemburgi kormányfő tárgyalásai

bonn: spd rendkívüli ülés

párizs: szadat elnök tárgyalásai

peking: francois mitterrand megbeszélései

haifa: az izraeli kp kongresszusa

df bj

07.02 120281 0585

kül

- 2 -

1981.02.12.

sk0002 4 230 mtik1002

ottone - elutasítás

buenos aires, 1981. február 12. /prensa latina/ - a santiagoói fellebbviteli bíróság szerdán jóváhagyta azt a bírói döntést, amely megtiltja, hogy ernesto ottone fernandez, a demokratikus ifjúsági világszövetség elnöke chile területére lépjen.

ernesto ottonét, aki a divsz elnöki tisztségén kívül az ensz főtitkárának tanácsadója is, santiagoóban azzal vádolják, hogy „veszélyt jelent a chilei államra, és „külföldön a nemzeti érdekekkel ellentétes tevékenységet fejt ki,,.

emlékeztet, hogy 1979-ben a pinochet vezette katonai junta megakadályozta az ottone vezette divsz küldöttségnek a chilébe történő beutazását. a delegáció a latin-amerikai gazdasági bizottság /cepal/ santiagoói értekezletén szándékozott részt venni.

mj bj

07.05 120281 0779

--

sk0003 4 300 mtik1003

eta

madrid, 1981. február 12. /reuter/ap/upi/ - nyílt szakadás következett be az eta nevű baszk terrorszervezetben: a kevésbé szélsőséges „politikai szárny,, közleményben határozta el magát a „katonai szárnytól,,.

a sajtóhoz eljuttatott irat azzal vádolja a „katonai szárnyat,, hogy lejáratja a baszk elszakadásért vívott fegyveres harcot, megpróbál polgárháborút kirobbantani, s ezért „már nem képviseli az eta-t,,. a „politikai szárny,, szerint az eta szélsőséges szárnya hibát követett el, amikor a múlt héten megölte ryan mérnököt.

ryant először elrabolták, majd meggyilkolták, mert a hatóságok figyelmen kívül hagyták a terroristák követelését: a lemonízi atomerőmű lebontását. a mérnök halála felrázta a baszk közvéleményt és a gyilkosság óta sorozatos tüntetéseket rendeztek a terrorizmus ellen. valószínűleg ezért látta szükségesnek a „politikai szárny,, - amely egyébként maga is követ el merényleteket - az elhatárolódást.

cl

kül

- 3 -

1981.02.12.

a spanyol hatóságok szerint az eta-ban bekövetkezett szakadás a legjelentősebb a szervezet 13 éves történetében. a „kiátkozás,, az eddiginél is jobban elszigeteli az eta szélsőséges terroristáit, egyúttal azonban növeli az elkecsereedett akciók veszélyét is.

sas mp
07.14 120281 1244

--

sk0004 4 230 mtik1004

weinberger - salt /1.rész/

bokon pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 12. /mti/ - az egyesült államok csak az erő pozíciójából hajlandó tárgyalni a szovjetunióval a fegyverzet korlátozásáról - állítja caspar weinberger amerikai hadügyminiszter.

weinberger szerdán újabb interjút adott az amerikai sajtónak - ezúttal a upi hírirogynökségnek. egy nappal korábban a miniszter a washington post munkatársát fogadta, s a neutronbomba kifejlesztésére vonatkozó terveit ismertette vele. az amerikai külügyminisztérium és a fehér ház ezzel összefüggésben aláhuzta, hogy weinberger saját véleményét fejezi ki szaporodó sajtónyilatkozataiban. ennek ellenére még távolról sem világos, vajon ellentétekről, vagy csupán egyfajta munkamegosztásról van szó a pentagon és az új amerikai politika formálódásának más fórumai között.

szerdán a hadügyminiszter kizárta a salt-tárgyalások azonnali felújításának lehetőségét: „nem hiszem, hogy a tárgyalások, vagy a megbeszélések különösebben gyümölcsözőek lennének most,, - mondta, noha reagan elnök egy héttel korábban közölte: „bármikor kész,, megkezdeni a tárgyalásokat. weinberger „a szovjet magatartás teljes megváltozását,, szeretné látni, s azt állítja, hogy az amerikai nép „igen erősen támogatja annak a szakadéknak az áthidalását,, amely a két nagyhatalmat jelenleg egymástól elválasztja a fegyverzetek tekintetében. a miniszter, aki korábban sohasem foglalkozott katonai kérdésekkel, azt állította, hogy a szovjetunió 1975 óta nagymértékben növelte fegyverzetét, s emiatt kell ugymond az egyesült államoknak „ellenlépéseket tennie,,. /folyt./

br/ve bj

07.17 120281 1653

cl

--

vasuti szerencsétlenség

uj-delhi, 1981. február 12. /ap/afp/ - 19 halottja és 50 sebesültje van annak a vasuti szerencsétlenségnek, amely szerdán történt a madrastól 200 kilométerre fekvő vaniyambadiban /tamil nadu állam/. a katasztrófa első felvonásaként egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal, majd egy másik személyvonat belerohant az első ütközés következtében kisiklott kocsikba.

kokainkirály

riohacha, 1981. február 12. /efe/ - kolumbiában letartóztatták raul gómezt, latin-amerika „kokainkirályát”, „gómezt évek óta úgy ismeri a rendőrség, mint a kontinens egyik legjelentősebb kábítószer-kereskedőjét; hatalmas marijuána-ültetvénye van az észak-kolumbiai tengerparton, amely a világ legnagyobb kábítószer-termesztő területe. letartóztatásakor gómez házában nagymennyiségű automata fegyvert és lőszert foglalt le a hadsereg.

dl bj

07.34 120281 1821

-.-

sk0008 4 270 mtik1008

uj léghajó-terv

moszkva, 1981. február 12. /mti/ - a szovjet sajtó az utóbbi időben gyakran foglalkozik a nehezen megközelíthető helyeken is alkalmazható új szállítóeszközök - például légpárnás hajók, léghajók - létrehozásának szükségességével. az új öt éves terv irányelveivel kapcsolatos vita egyes hozzászólói szerint ezt a kérdést is be kellene venni a következő években megvalósítandó feladatok közé. a trud legújabb száma egy rendkívül eredeti megoldású új léghajó terveinek kidolgozásáról ad hírt.

az ufa-i olajbányászati főiskola közetmechanikai tanszékének munkatársai már a teljesen új elveken alapuló: elektromos árammal működő léghajó kicsinyített, működő modelljét is elkészítették. terveik szerint a „valódi”, léghajó formájában hagyományos, szivar alakú, 90 méter hosszú, 30 méter átmérőjű, veszélytelen héliummal töltött polietilén ballon lenne. a „légi villamosnak”, elkeresztelt jármű működésének alapelve a valódi villamoshoz hasonlítana. alulról két áramszedővel kapcsolódna a nagyfeszültségű távezetékekhez, sebessége óránként 80 kilométer lenne. ez a megoldás a hagyományos léghajóknál jóval hatékonyabb, hiszen az új berendezésnek nem kell

le

üzemanyagot vinnie magával, s ez legalább egynegyedével növeli a szállítható teher nagyságát.

a szakértők számításai szerint szibéria távoli, nehezen megközelíthető területein egy kilométernyi nagyfeszültségű távvezeték felépítése 20 ezer rubelbe, ugyanannyi autót megépítése viszont már egymillió rubelbe kerülne. hatszáz kilométeres szakaszon a teljes teherforgalmat le lehetne bonyolítani tíz elektromos légnajóval, s az ehhez szükséges vezeték költsége mintegy 16 millió rubel lenne - negyvenszer kevesebb, mintha autót építenének. a módszer gazdaságosságát fokozza, hogy ugyanez a távvezeték a közelben fekvő településeket, üzemeket is elláthatná árammal. az ufa-i szakemberek új léghajója a világ műszaki gyakorlatában teljesen eredeti, s így találmányként jegyezték be.

it/ve mj

07.36 120281 1986

-.-

sk0009 4 230 mtik1009

tacsaji tanulságok /1.rész/

peking, 1981. február 12. /mti/ - a tacsaji mezőgazdasági brigád, amelyet annak idején mao ce-tung követendő modellnek minősített az egész kínai mezőgazdaság számára, a kulturális forradalom évtizedében a szélsőséges elhajlás tipikus példája lett - állapítja meg a tacsaji ügyében folytatott vizsgálat eredményeként a sahszi tartományi pártbizottság.

a tartományi pártbizottság egyebek között rámutat, hogy a „tanuljunk tacsajtól”, mozgalom politikai, gazdasági, ideológiai és szervezeti hibáiért helyileg csen jung-kujt, a tacsaji brigád volt vezetőjét, egykori miniszterelnök-helyettesét és vele együtt a sahszi tartományi pártbizottságot terheli a fő felelősség. ugyanakkor leszögezi, hogy a tacsaji brigád a kínai kommunista párt központi bizottsága által a kulturális forradalom alatt követett, permanens forradalmi vonal alapján követte el a következő hibákat:

1. eltulozta az osztályharcot és ellenségként kezelt becsületes kádereket és egyszerű parasztokat.
2. figyelmen kívül hagyta a termelőeszközök fejlettségi szintjét és minden eszközzel erőltette a magasfokú kollektivizálást.
3. a kapitalizmus elleni harc címén megfosztotta a parasztokat a háztájtól és ezzel lényegesen csökkentette életszínvonalukat.
4. a munka szerinti elosztás helyett bevezette az egyenlősít.

le

1981.02.12.

a pártbizottság megállapítja, hogy a tacsaji modell általánosítása a fentiekben vázolt hibákat és azok súlyos következményeit kivetítette az egész kínai mezőgazdaságra. /folyt./

eb/dj mj bj

07.42 120281 1537

-.-

sk0010 4 300 mtik1010

tacsaji tanulságok /2.rész/

a kínai kommunista párt központi bizottsága jóváhagyta a sanhszi tartományi pártbizottság vizsgálatának anyagát és megállapította, hogy országos szinten a tacsaji hibákért az akkori központi bizottságot terheli a fő felelősség, mivel tény, hogy tacsaj vakon követte a központi bizottság ultrabalos vonalát és ezzel súlyos mértékben aláásta kínában a mezőgazdaság fejlődését.

eb/dj mj bj

07.44 120281 0437

-.-

sk0011 4 230 mtik1011

ikp-kongresszus - a központi bizottság beszámolója /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

haifa, 1981. február 12. /mti/ - az izraeli kommunista párt küzdelme elsősorban az arab területek megszállása ellen irányul, célja az igazságos béke megvalósítása, s ezzel párhuzamosan a demokratikus jogok valóra váltása, a fasizálódás veszélyének elhárítása. a párt az ország zsidó és arab lakosságának egyenlő jogaiért s a dolgozók érdekeinek védelméért száll síkra. ebben foglalható össze az ikp központi bizottságának beszámolója, amelyet meir vilner a kb főtitkára terjesztett a párt xix. kongresszusa elé a tanácskozás első napján szerda este.

csb

1981.02.12.

a központi bizottság beszámolója rámutat, hogy a megszálló politika egyfelől lehetetlenné teszi az igazságos átfogó, tartós békét izrael és az arab országok között, sőt újabb háború veszélyét rejti magában, másrészt pedig az ország rendkívül súlyos gazdasági, társadalmi bajainak forrása. a párt kongresszusa a négy évvel ezelőttnél jóval nehezebb körülmények között került sorra - hangzik a beszámolóban. a jobboldali Likud-párttömörülés kormányzása a nagytőke közvetlen uralmát jelenti. annak a nagytőkének az uralmát, amely a megszállás, a fegyverkezési hajsza, az infláció haszonélvezője - a dolgozó rétegek kárára.

az ikp kb leszögezi, hogy a munkapárt vezette ellenzéki erők a tömegek csalódottságára építik reményüket, hogy visszatérhetnek a kormányzásba. a bajokra megoldást hozó valódi alternatívát azonban sem külpolitikai programjuk - a palesztin-ügy „jordániai megoldása”, - sem gazdasági terveik nem jelentenek.

a négy éves beszámolási időszak nemzetközi fejleményeit értékelve a kb megállapítja, hogy a camp david-i ügylet - egyiptom és izrael amerikai segédlettel végbement kiegyezése - nem más, mint az imperiaalizmus ellentámadása, előzőleg elszenvedett vereségei nyomán. ez az alku az igazságos közel-keleti rendezést előadózó, a nemzetközi enyhülés ellen tett lépés, amely az egyesült államoknak a térségbeli katonai pozícióit hivatott megerősíteni. az új amerikai kormányzat terveire utalva az ikp kb óva int attól, hogy izrael területén idegen támaszpontokat létesítsenek. /folyt/

rg/ve bj

07.53 120281 2204

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

ikp-kongresszus - a központi bizottság beszámolója /2.rész/

meir vilner a továbbiakban ismertette az izraeli kommunista pártnak az átfogó és igazságos közel-keleti béke megvalósítására kidolgozott részletes programját, camp david egyetlen lehetséges alternatíváját. a program előírja az izraeli csapatok teljes kivonását az 1967-ben megszállt arab területekről oly módon, hogy a béke-határokat az 1967. június 4-i vonalakon húzzák meg.

az ikp programja a palesztinai arab nép önrendelkezési jogának tiszteletben tartását követeli, s indítványozza, hogy jöjjön létre független palesztin állam izrael mellett ciszjordániában /arab-jeruzsálemet is beleértve/ és a gaza övezetben a palesztinai felszabadítási szervezet vezetésével.

del

a békeprogram jeruzsálem izraeli annektálásának érvénytelenítése mellett javasolja, hogy a város nyugati felét nyilvánítsák izrael, keleti felét pedig a független palesztin állam fővárosává. a békemegállapodást az ensz égisze alatt a szovjetunió és az egyesült államok részvételével nemzetközi garanciák szavatolnák.

az ikp kb gazdasági-társadalmi programja fő célul jelöli meg - szoros összefüggésben a békeprogramban megfogalmazott megszállás-ellenes politikával - a likud kormányzása idején rekord magasságúra növekedett katonai kiadások csökkentését, a társadalmi polarizálódás folyamatának megfékezését, sikraszáll a munkanélküliség megszüntetéséért, az arabellenes diszkriminatív politika eltörléséért, s az izraeli zsidók és arabok egyenlő jogainak biztosítását tüzi zászlajára.

a kongresszus csütörtökön a kb beszámolójának megvitatásával folytatja munkáját.

rg/ve bj

08.07 120281 1654

-. -

sk0013 4 230 mtik1013

Lázár - bolgár sajtó /1.rész/

szófia, 1981. február 12. /mti/ - csütörtökön a délelőtti órákban várják szófiába Lázár Györgyöt, a minisztertanács elnökét, aki sztanko todrovnak, a bolgár népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására hivatalos, baráti látogatást tesz Bulgáriában.

a reggeli központi bolgár lapok, köztük a rabotnicsezszo delo, a bkp kb központi lapja, első oldalukon közölték Lázár György fényképét, ismertették életrajzát. valamennyi lap és a szófiai rádió reggeli híradása beszámolt a magyar miniszterelnök csütörtökön kezdődő bulgáriai látogatásának hírérl.

a zemedelszko zname, a bolgár népi földműves szövetség lapja „barátság, együttműködés”, című szerkesztőségi kommentárjában rámutat, hogy Lázár György szófiai tárgyalásain a két ország kapcsolatai széles körének áttekintésére lesz lehetőség. megkülönböztetett figyelmet fordítanak a miniszterelnöki találkozón a bolgár-magyar gazdasági és tudományos-műszaki együttműködésre. a zemedelszko zname meggyőződését fejezi ki, hogy a bolgár-magyar párbeszéd tovább szilárdítja a két ország testvéri barátságát és sokoldalú együttműködését, a szocialista közösség egységét és erejét.

Ull

az otecsezsiven front, a hazafias front országos tanácsának lapja „gazdag hagyomány”, címmel megjelent elsőoldalas szerkesztőségi cikkében áttekinti a két ország kapcsolatai történetének legutóbbi három és fél évtizedét. egyebek között rámutat, hogy Bulgária és Magyarország sokoldalú együttműködésének elmélyítése és tökéletesítése teljes mértékben megfelel a két nép érdekeinek és hozzájárul a létező szocializmus törvényszerű folyamatának, közösségünk népei jobb megismerésének és közeledésének megszilárdításához.

a rabotnicsezszo delo budapesti tudósítója, Petr Petrov riportját közölte a debreceni atommagkutató intézetről.

a hivatalos magyar-bolgár kormányfői tárgyalások délután kezdődnek a bolgár minisztertanács épületében. a tárgyalások középpontjában - a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseinek áttekintése mellett - a kétoldalú kapcsolatok, s ezen belül is elsősorban a gazdasági együttműködés bővítésének lehetőségei állnak. /folyt./

ie-ek/dj bj

08.10 120281 2172

-. -

sk0014 4 300 mtik1014

Lázár-előzetes - bolgár sajtó /2.rész/

a sokoldalú magyar-bolgár kapcsolatok továbbfejlesztésének szilárd és tartós alapjai vannak. ezeket erősítették a két ország párt- és állami vezetőinek kölcsönös látogatásai. kormányfői találkozóra legutóbb szófiában 1977 szeptemberében, budapesten pedig 1979 májusában került sor. megkülönböztetett jelentősége volt a Kádár János vezette magyar párt- és kormányküldöttség 1979 júniusi látogatásának. az akkor meghatározott feladatok végrehajtásának menetét is értékelik a mostani kormányfői tárgyalásokon.

gazdasági együttműködésünk továbbfejlesztésének jó bázisa az 1981-85. évekre szóló tervegyeztetés, amely az előző öt éves tervidőszak áruforgalmánál 45 százalékkal nagyobb, azaz 1,4 milliárd rubeles árucserét irányoz elő. a gazdasági kapcsolatok még sok, kiaknázatlan lehetőséget rejtő területe a két népgazdaság közös fellépése harmadik piacokon, elsősorban a fejlődő országokban.

ie-ek/dj mj bj

08.11 120281 0969

Ull

-. -

sk0015 4 230 mtik1015

Las vegas - hilton

Las vegas, 1981. február 12. /ap/upi/afp/reuter/ - gyújtogató okozta a Las Vegas-i Hilton szállóban kedden este kitört óriási tüzet, amely a 30-emeletes épület 8. szintjétől egészen a 29. szintig terjedt, megölt nyolc embert, 242-őt pedig megsebesített - jelentették be hivatalosan Las Vegasban. Gyújtogató és nyolc ember meggyilkolásának vádjával letartóztatták a 23 éves Philip Bruce Cline-t, a szálloda alkalmazottját, aki egyébként maga jelentette elsőként a tüzet.

előzőleg a Hilton Hotel Corporation 100 ezer dollárt ajánlott fel annak, aki kézre keríti a gyújtogatót. a szállóban tíz millió dolláros kár keletkezett, de a biztosítási összeg bőven fedezi a költségeket. egy hét múlva a szálló ismét megnyílik a vendégek előtt.

ezerkilencszáz szobát a 2783-ból nem érintett a tűz, amely kedden este rövid időközökben összesen négy helyen kezdődött. a gyújtogató elsőként a nyolcadik emeletet lobbantotta lángra. elvágta a külön kis helyiségben tárolt beépített tűzoltó fecskendőket és köréjük éghető anyagokat halmozott fel. a lángok ezután a szálloda külső falán és a liftaknában gyorsan terjedtek felfelé. a jelentések szerint hét ember az égő műanyag füstjétől szenvedett halálos mérgezést. a nyolcadik ember halálra zúzta magát, miután féltelmében egy felső szintről az utcára vetette magát. a halottak - egy brazil kivételével - amerikaiak. a kórházba szállított vendégek többsége is füstmérgezésben szenved.

Robert List, Nevada állam kormányzója sajtóértekezleten kijelentette, hogy sem a tavaly novemberi, 84 ember halálát okozó szállodatűz, sem pedig a Hilton-tűz nem építési vagy egyéb szabályok megsértésének következménye. közölte azt is, hogy Nevadában a gyújtogatót és emberölést halállal büntetik. a tűzoltók főnöke szerint a Hilton-tűz és az MGM Grand hotelben kitört tűz között nincs összefüggés. úgy látszik azonban, hogy a Hilton biztonsági berendezései jóval hatásosabban működtek, mint a másik szálló esetében.

egyelőre nem ismeretes, hogy Philip Bruce Cline-t mi készítette a gyújtogatóra. rendőrségi források betegségről, elmebajról beszélnek.

fg fm

08.20 120281 2143

ad

--

sk0016 4 230 mtik1016

spd vezetőségi ülés

bonn, 1981. február 12. /mti-dpa,reuter,afp/ - Willy Brandt pártelnöknek az SPD-n belüli válság áthidalására előterjesztett ötpontos programja elfogadásával ért véget csütörtökön hajnalban bonnban a német szociáldemokrata párt vezetőségének rendkívüli ülése. a programot, amely a párton belüli vitában iránymutató lesz, 38 szavazattal, 5 tartózkodás mellett hagyták jóvá. ellenszavazat nem volt.

a program megerősíti a párt felelősségét a kormányzásért, hitet tesz az FDP-vel való kormánykoalíció fenntartása és a koalíciós megállapodások betartása mellett. erkölcsi normaként követeli az adott szó megtartását, az előrejelzést, a foglalkoztatottság szavatolását, a béke biztosítását, valamint a nyílt vitát és az egységes cselekvést.

a pártvezetőség éjszakába nyúló, hétórás rendkívüli ülésének eredményeit Brandt - előrejelzések szerint - csütörtökön sajtókonferencián fogja kommentálni, s csütörtökön teszik közzé az ötpontos program részletes szövegét is.

a maratoni vitából eddig annyi ismeretes, hogy Helmut Schmidt kancellár, az SPD alelnöke keményen támadta párton belüli bírálót, s jelezte, „meg fogja törni eddigi hallgatását, hogy minden esetben, amikor ez szükséges, megvédje szociáldemokrata becsületét,„ közölte azt is, hogy az atomenergia, a hadikiadások és a külföldi fegyvereladások kérdésében „nem fog engedni a baloldaliak zsarolásának,„ az SPD balszárnyához tartozó Karl-Heinz Hansen, a Bundestag képviselőjét névszerint nem említette, de nem vitás, hogy kifakadása a hadikiadások 1 milliárd márkával való lefaragását követelő képviselőre és 23 társára vonatkozott.

az SPD vezetősége a vita vége felé, már jóval szerdán éjfél után meg akarta tárgyalni a „Hansen-ügyet,„ is, de erre végül is nem került sor. a DPA ennek kapcsán úgy fogalmazott: az ötpontos program utolsó pontjának végrehajtásakor fog elválni, hogy az SPD-n belüli „hasadógombák,„ pusztulásra vannak-e ítélve. e pont - mint fontosabb említettük - úgy hangzik: „nyílt vita - egységes cselekvés,„.

Egon Bahr parlamenti képviselő újságíróknak azt mondta, a pártvezetőség „egyhangulag megállapodott a katonapolitikai célok formulájában, amely a kelet-nyugati egyensúly visszaállításának koncepcióján alapszik,„.

fm bj

08.56 120281 2279

ad

--

sk0017 4 230 mtik1017

egk - dél-afrika

hága, 1981. február 12. /mti-ap,mti/ - a közös piac tíz tagállama szerdán, a holland külügyminisztérium által kiadott közleményben bírálta pretória erőszakpolitikáját, belföldi megtorló akciót. /hollandia január óta a nyugat-európai gazdasági tömörülés miniszteri tanácsának soros elnöke./

a közlemény szerint a tízet aggasztja a mozambik és angola ellen a intézett újabb dél-afrikai támadás, ellenzik az erőszak alkalmazását a térség politikai problémáinak rendezésére.

a nyugat-európai közösség tagjainak a dél-afrikai helyzettel kapcsolatos álláspontjában - gazdasági és politikai okok miatt - mutatkoznak hangsúlyeltolódások, azonban egységesek annak megítélésében, hogy a fegyveres konfliktusok nyomán elmérgesedő helyzet veszélyezteti a nyugati tőkebefektetések kilátásait, üzleti érdekeiket. olyan megoldást szeretnének, amely lehetővé tenné gazdasági érdekeltségeik megóvását a dél-afrikai köztársaságban, s politikai befolyásuk növelését a szomszédos ,,frontországokban,,.

rp fm

09.28 120281 1043

-.-

sk0018 4 230 mtik1018

két hír ausztriából

bécs, 1981. február 12. /mti/ - dr. rudolf kirchschla:ger osztrák szövetségi elnök szerdán hivatalában fogadta az osztrák kommunista párt küldöttségét. franz muhri elnök és a politikai bizottság további három tagja tájékoztatta kirchschla:ger államfőt az okp decemberben megtartott xxiv. kongresszusáról, majd ismertette az osztrák kommunista pártnak a legfontosabb bel- és külpolitikai kérdésekben kialakított álláspontját.

del

x x x

burgenlandban szerdán autóbaleset következtében meghalt ferdinand kosmus, a grazi városi tanács kommunista képviselője, az osztrák kommunista párt központi bizottságának tagja. életét vesztette felesége is, valamint a gépkocsiban utazó másik házaspár, valamennyien a párt grazi szervezetének aktivistái.

sz/dj fm

09.45 120281 0843

-.-

sk0019 4 230 mtik1019

palme-bizottság - pravda

moszkva, 1981. február 12. a békéért, a biztonságért és a leszerelésért vívott harcban félre kell tenni az ideológiai nézetkülönbségeket, el kell távolítani a politikai válaszfalakat és az enyhülésért küzdő erők közös fellépésére van szükség - hangsúlyozza a pravda csütörtöki számában a leszerelési és biztonsági kérdésekkel foglalkozó bizottság / a palme-bizottság / bécsi ülését kommentálva igor melnyikov.

a találkozót - emlékeztet a cikkíró - az ensz közgyűlés 1982-ben megtartandó rendkívüli leszerelési ülészakával kapcsolatos ajánlások kidolgozásának szentelték. elfogadták a salt-tárgyalások, s ezek nemzetközi jelentősége című dokumentumot.

a múlt év decemberében életrehívott bizottság tevékenysége tükrözi az emberiségnek az enyhülés ügyének alakulásával kapcsolatos komoly aggodalmát. mindenütt növekszik azoknak a politikai és társadalmi erőknek a befolyása, amelyek a békéért és biztonságért szállnak sikra, s hangsúlyozzák a leszerelés fontosságát. ezek nem kormány szintű szervezetek, amelyeknek az együttműködés, a konfrontáció elkerülése érdekében kifejtett tevékenysége arra kényszeríti az enyhülési folymat ellenzőit, hogy odafigyeljenek a szervezet véleményére - állapítja meg a pravdában melnyikov. km

09.55 120281 1282

del

-.-

1981.02.12.

sk0020 4 230 mtik1020

Lázár - megérkezés 1.

szófia, 1981. február 12. /mti/

Izsák Erika és Pék Miklós, az MTI tudósítói jelentik:

Lázár György, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke hivatalos baráti látogatásra csütörtökön Szófiába érkezett. A magyar kormány különvonata tíz órakor gördült be a bolgár főváros központi pályaudvarára, amelyet erre az alkalomra a két ország nemzeti lobogóival díszítettek fel.

Lázár Györgyöt a vonat lépcsőjénél Sztanko Todorov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke üdvözölte. A magyar miniszterelnök és kísérete fogadtatásán ott volt Georgi Jordanov, Grigor Sztolicszkov és Krsztju Tricskov miniszterelnök-helyettes, valamint a politikai és gazdasági élet több más vezető személyisége.

A kölcsönös üdvözlések után a magyar kolónia uttorói virágcsokrokkal köszöntötték a két kormányfőt. Lázár György ezután szálláshelyére, a szófiai Bojana rezidenciára hajtatott.

ie-ék/ve mj

10.07 120281 0958

--

sk0021 4 230 mtik1021

dél-korea

Szöul, 1981. február 12. /mti-reuter/upi/ap/ - nem történt váratlan fordulat a szerdai dél-koreai választásokon: a szavazatok alig háromnegyedének az értékelésénél már kiderült, hogy Cson Tu Hvan diktátor pártja, az ugynevezett demokratikus igazság pártja megszerezte a „választói testület”, 5278 helyének a zömét. A tavaly ősszel elfogadott Cson-féle alkotmány értelmében felállított szerv február 25-én belső szavazással választja meg az ország elnökét, aki a szerdai szavazati megoszlás alapján nem lehet más, mint a „demokratikus igazság pártjának”, jelöltje, a jelenlegi államfő.

Az elnöki párt esélyét valójában nem veszélyeztette semmi: a katonai hatalomátvétel után Csonék módszeresen félreállították az utból az ellenzéki politikusokat, aktivistákat, azokat, akik népszerűségük és befolyásuk révén alternatívát jelenthettek volna a diktatórikus rezsim vezetőjével szemben.

M

1981.02.12.

Az eddig megszámolt voksok szerint a „demokratikus igazság pártja”, már 3432 hellyel rendelkezik az „elektori kollégiumban”, és a diktatórikus rezsimet támogató „függetlenekkel”, együtt mandátumai bőven elegendők ahhoz, hogy a február 25-én hét évre az államfői bársonyszékbe ültesse Cson Tu Hvant.

A szerdai „választáshoz”, méltó keretet biztosítottak az országban most folyó, eddigi legnagyobb amerikai-dél-koreai hadgyakorlatok.

rp fm

10.09 120281 1375

--

sk0022 4 230 mtik1022

f-16-osok ausztriának?

Bécs, 1981. február 12. /mti/ - kínos meglepetést és egyajta tanácstalanságot váltott ki osztrák hivatalos körökben a UPI amerikai hírgyűnökség szerdán felröppentett híre arról, hogy az egyesült államok hadügyminisztériuma 24 darab f-16-os vadászpilóta gépet megvásárlását kínálta föl ausztriának.

A csütörtöki osztrák lapok első állásfoglalásai családelemek minősítik az UPI indiszkrécióját, mivel a hírből közölt eladási ár - darabonként 3,9 milliárd schillingbe kerülnek a gépek - lényegesen, 1,4 milliárddal alacsonyabb, mint a konkurens francia Mirage ára. A lapkommentárok nem hallgatják el, hogy a Pentagon ajánlata politikailag kínos helyzetbe hozhatja az osztrák kormányt, mivel a semleges ország eddig nem vásárolt NATO-fegyvereket. Márpedig az f-16-osok megvétele azt jelentené, hogy az osztrák szövetségi hadsereg - légügyi téren - a NATO meghosszabbított karjává válna. A bécsi kurier szerint a felröppentett hírről az amerikaiak alighanem kizárták saját magukat a versenytárgyalásokból. /A lap meg nem nevezett hivatalos osztrák személyeket idézve megállapítja: nem gondoltuk, hogy az új amerikai kormányzat ilyen gyorsan követi elődjét a diplomáciai dilettantizmusban./

Otto Rösch osztrák hadügyminiszter első nyilatkozatában utalt arra, hogy a kormány még nem hozott döntést a harci repülőgépek vásárlásának ügyében. Az egyesült államoktól csupán újabb árajánlatot kért.

sz/dj fm

10.20 120281 1450

--

sk0023 4 230 mtik1023

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1981. február 12./mti/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

az el nem kötelezettek külügyminiszteri értekezletén a résztvevők az utolsó erőfeszítéseket teszik annak érdekében, hogy megóvják a mozgalom laza egységét. az éjszakába nyúló ülésezések után sem kerültek végleges formába a záróokmányok, pedig a konferenciának csütörtökön be kellene fejeznie munkáját.

a résztvevők most valósággal versenyt futnak az idővel. megfigyelők szerint a fő probléma az, hogy a konferencia döntéshozatali mechanizmusa a konszenzus, azaz a kölcsönös engedményeken alapuló megállapodás elvén nyugszik s ez a magyarázata annak, hogy a különböző ideológiát képviselő, eltérő társadalmi rendszerű országok megbízottai minden jelzőről, minősítésről, kiigazításról vagy betoldásról órákat vitatkoznak. egyébként a plenáris ülés is időzavarba került a felszólalások elhuzodása miatt.

a szervezőknek csütörtökön valóban meg kell gyorsítaniuk a konferencia munkáját a plénumon és a záróokmányokat megszövegező bizottságokban, ha azt kívánják, hogy még időben a plenáris ülés elé utalhassák az india által előterjesztett nyilatkozattervezetet. az egyik szerkesztő bizottságban már befejezték a munkát az indiai-óceán problémakörével foglalkozó dokumentumtervezeten, amely nem említi meg név szerint az egyesült államokat, hanem általában „a nagyhatalmak,, növekvő jelenléte miatt fejezi ki aggodalmát.

waldheim - mint már jelentettük - szerdán egy ensz-főtítkárhelyettes személyében kinevezte képviselőjét, aki az „afgán kérdéssel,, fog foglalkozni. waldheim szerdán tárgyalt mind az afgán, mind a pakisztáni külügyminiszterrel.

pk ku pn bj

10.45 120281 1713

.-.

sk0024 4 230 mtik1024

gromiko - levél /1./

washington, 1981. február 12. /taszsz/ - a szovjetunió washingtoni nagykövetsége szerdán a következő sajtóközleményt tette közzé:

minthogy az amerikai fél nyilvánosságra hozta alexander haignek, az egyesült államok külügyminiszterének andrej gromikóhoz, a szovjetunió külügyminiszteréhez intézett 1981. január 24-i levelét, a szovjetunió washingtoni nagykövetsége közzétette andrej gromiko alexander haighez intézett, január 28-i válaszlevelét. a levél így hangzik:

„figyelmesen tanulmányoztam az egyesült államok moszkvai nagykövetsége révén hozzám eljuttatott január 24-én kelt levelét és érzem az abban kifejezésre juttatott óhaját a szovjetunió és az egyesült államok közötti kapcsolatok fejlesztésének érdekében történő munkálkodásra. ez megfelel a mi szándékainknak is.

a szovjet-amerikai kapcsolatokban valóban nem kevés kérdés van és köztük olyanok, amelyek elsődleges figyelmet érdemelnek és olyanok, amelyekben véleménycserére lenne szükség. sajnálatos, hogy ezek a kérdések az ön leveléből megítélve, még nem kerültek az új kormányzat látóterébe.

ami az ön levelében érintett néhány konkrét kérdést illeti, a következőket szeretném közölni:

közvetlenül az incidens után, amelynek során tuszul ejtették az egyesült államok teheráni nagykövetségének munkatársait, a szovjetunió világosan és egyértelműen állást foglalt az ilyen jellegű cselekmények ellen, valamint a diplomáciai sérthetlenség tiszteletben tartásáról szóló bécsi konvenció szigorú betartása, és ennek megfelelően a tuszok haladéktalan szabadon bocsátása mellett. ezen álláspontunkhoz ragaszkodtunk ennek a kérdésnek az ensz biztonsági tanácsában 1979. végéig történt megvitatásakor és azt követően is. az egyesült államok kormánya előtt jól ismert az is, hogy éppen ezen álláspontból kiindulva közvetlenül is az iráni vezetőkhez fordultunk.

erről azonban most nem történt említés. sem az ön levelében, sem a kormányzat képviselőinek nyilvánosság előtt tett nyilatkozataiban egyetlen jó szó sem hangzott el a szovjetunió címére ezen álláspontjával kapcsolatban. ehelyett egyértelműen tendenciózus

értékelések hangzanak el arról, hogy a szovjet tömegtájékoztatási eszközök mit közöltek az amerikai diplomaták kiszabadításáról, s mindezt úgy teszik, hogy a közvélemény előtt elferdítik a szovjet kormányok az ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját. /foly./

fg mj

10.48 120281 2419

--

sk0025 4 230 mtik1025

gromiko - levél /2./

önkéntelenül is felvetődik a kérdés, hogy miért történik mindez és vajon meggondolják-e azt, hogy nekünk miként kell értelmezni a hasonló torzítási kísérleteket.

most pedig Lengyelországról. mindenek előtt teljes határozottsággal le kell szögezmem, hogy ennek a szuverén szocialista országnak a belügyei nem képezhetik vita tárgyát harmadik országok között, és így a szovjetunió és az egyesült államok között sem. ha pedig szó esik azokról a kísérletekről, amelyekkel kívülről akarnak befolyást gyakorolni Lengyelország belső helyzetére, akkor meg kell állapítani, hogy ilyen kísérletek valóban vannak, mégpedig éppen az egyesült államok és a többi nyugati hatalom részéről. ezzel kapcsolatban elegendő emlékeztetni az „amerika hangja”, és az egyesült államok kormányzatának ellenőrzése alatt álló többi, Lengyelország felé sugárzó rádióállomás provokatív, uszító adásaira. ezek a rádióadások, amelyek önmagukban is nyílt beavatkozást jelentenek Lengyelország belügyeibe, emellett világosan azt a célt követik, hogy a lengyel lakosság körében barátságtalan érzelmeket szítsanak a szovjetunió irányában. a tények pedig arról is tanuskodnak, hogy a nyugati hatalmaknak a lengyel ügyekbe való beavatkozása nem korlátozódik az egyes rádióadásokra. /folyt./

fg mj

10.52 120281 1310

--

sk0026 4 230 mtik1026

gromiko-levél /3. rész/

megintcsak felvetődik a kérdés: milyen célt szolgálnak az amerikai félnek azon próbálkozásai, hogy „a lengyel témát”, bevonja a szovjet-amerikai párbeszédbe, s ennek kapcsán nem helyénvaló „figyelemztetéseket”, intéz a szovjetunióhoz.

ami Lengyelországot illeti, a magunk részéről, a varsói szerződés tagállamai vezetőinek decemberi moszkvai találkozásán elfogadott közös nyilatkozat tételéből indulunk ki, amelyek - feltételezhetően - önk előtt is ismertek. ebben a dokumentumban fogalmazták meg a varsói szerződés tagállamainak, köztük a lengyel népköztársaságnak az álláspontját, amelynek vezetői szintén résztvettek a tanácskozáson.

mivel ön sem kerülte el levelében, külügyminiszter ur, az afgán kérdést, szeretném röviden kifejteni a magunk álláspontját is ezzel kapcsolatban. ennek lényege, hogy meg kell szüntetni a fegyveres behatolásokat az afgán demokratikus köztársaság területére és minden egyéb beavatkozást ennek az országnak a belügyeibe és szilárd biztosítékokat kell nyújtani arra nézve, hogy ezek nem ismétlődnek meg. ezzel elhárulnának azok az okok, amelyek szükségessé tették, hogy az afgán demokratikus köztársaság kormányának kérésére, az érvényben lévő nemzetközi jogi normákkal összhangban, korlátozott létszámú szovjet katonai kontingens tartózkodjék afganisztánban.

az afganisztán körüli helyzet politikai rendezésének konkrét módjait a demokratikus afganisztán kormányának tavaly május 14-i nyilatkozata ismertette. több alkalommal, így a közelmúltban is késznek mutatkozott arra, hogy hozzákezdjen az afganisztán és pakisztán, valamint az afganisztán és irán közötti egyezmény kidolgozásához. az egyesült államok a maga részéről kétségtelenül elősegíthette volna a politikai rendezést, ha hozzájárult volna afganisztáni-pakisztáni párbeszéd megkezdéséhez, s nem annak megakadályozására törekedne, ahogy azt jelenleg is teszi.

végezetül szeretném megegyezően megerősíteni: készek vagyunk a véleménycserére a problémák széles körében. remélem, hogy későbbiek során véleménycserénkben döntő helyet foglalnak majd el azok a kérdések, amelyek megoldásától függ elsősorban egyrészt a szovjetunió és az egyesült államok közötti kapcsolatok, másrészt a nemzetközi helyzet jövőbeni alakulása.

km mj

11.12 120281 2292

cé

sk0027 4 230 mtik1027

salvador

washington/san salvador, 1981. február 12. /ap/adn-mti/- a washingtoni külügyminisztérium szerdán hatálytalanította az egyébként zavartalanul áramló salvadori segélynyújtás folyosításának utolsó, formális feltételét.

mint ismeretes, december elején salvadorban a junta biztonsági szolgálat tagjainak részvételével meggyilkoltak négy amerikai apácát. carter volt amerikai elnök erre bejelentette, hogy megszünteti a gazdasági és katonai segélynyújtást salvadornak. a látszólag kemény reagálásról azonban néhány nap múlva kiderült, hogy merőben formális intézkedés. gyakorlati feloldásához elegendő volt - washington jóváhagyásával - a salvadori junta átalakítása, és ennek nyomán december 17-től ismét megindult a 20 millió dolláros amerikai gazdasági segély folyosítása salvadornak.

a salvadori batoldal januári offenzívájának megindítását követően washington nemcsak a korábban beígért 5 millió dolláros katonai segélynyújtást ujtotta fel, hanem további 5 millió dolláros gyorssegélyt biztosított a juntának, sőt a hazafiak elleni hadviseléshez 5 harci helikoptert adott „kölcson”, a salvadori katonai vezetésnek.

szerdán a washingtoni külügyminisztérium bejelentette, hogy megszüntetik a segélynyújtás utolsó - merőben formális - akadályát, azaz carternek azt az intézkedését, hogy a segélynyújtás teljes folyosítására csak akkor kerülhet sor, ha már „haladás mutatkozik a négy amerikai meggyilkolásának kivizsgálásában,.. a külügyi szóvivő nem volt hajlandó nyilatkozni arról, hogy hogyan áll jelenleg a vizsgálat, és bejelentette: az amerikai kormány a jövőben nem foglalt hivatalosan állást az esettel kapcsolatban.

x-x-x-x-x

a salvadori hatóságok szerdán szabadon engedték a san salvadori egyetem vezetőségének 13 tagját, de hetet változatlanul őrizetben tartanak, mint jelentettük, a múlt év júniusában bezárt egyetem vezetőségének tagjait kedden tartóztatták le azzal a váddal, hogy megsértették a rendkívüli állapottal együtt érvényben lévő gyülekezési tilalmat és felforgató terveket szöttek a junta ellen.

bl pn bj

11.21 120281 2091

cd

sk0028 4 230 mtik1028 /javítás mtik1007! /

javítás!

budapest, 1981. február 12. /mti/ - mai mtik1007 számú hírünk: rövid hírek 1. /colombo/ bekezdés 3. sorában a szöveg helyesen:

...látogatásra washingtonba érkezett.

/már több napja az usá-ban van - a szerk. megj./

/dj

11.34 120281 0278

-.-

sk0029 4 230 mtik1029

kiutasítás - kubai válasz

fort péter, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981. február 12. /mti/ - a kubai külügyminisztérium szerdai nyilatkozata visszautasította az egyesült államok külügyminisztériumának ama vádaskodásait, amelyek ürügyén washington kiutasította a kubai érdekképviseleti iroda egyik munkatársát.

a havannában közzétett álláspont az egyesült államok döntését a kubával szemben tanúsított ellenséges magatartás újabb megnyilvánulásának minősítette. a vádaskodással kapcsolatban a kubai nyilatkozat leszögezte: a leghatározottabban elutasítja a washingtoni külügyminisztérium szóvivője által megfogalmazott állításokat, amelyek szerint a kubai diplomata megsértette volna a fogadó állam törvényeit. egyúttal rámutatott, hogy az amerikai külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata több amerikai állampolgárt fenyeget - köztük kongresszusi tagokat is -, akikkel a kubai érdekképviseleti iroda munkatársának teljesen jogszerű, az amerikai hatóságok által teljesen ismert kapcsolatai voltak.

fp mj

11.43 120281 1044

cd

sk0030 4 230 mtik1030

szmbt - baráti találkozó

moszkva, 1981. február 12. /mti/ - baráti találkozót rendezett csütörtökön dr. szürös mátyás, hazánk moszkvai nagykövete abból az alkalomból, hogy pjoir fedoszejev akadémikus, a szovjet-magyar baráti társaságnak alapításától kezdve elnöke más elfoglaltsága miatt távozik ebből a tiszteből, s helyére a társaság filipp jermast, a szovjetunió filmművészeti állami bizottságának elnökét választotta meg.

a nagykövet tolmácsolta fedoszejev akadémikusnak az mszmp központi bizottsága és a magyar-szovjet baráti társaság meleghangu üdvözlését, köszönetét azért a jelentős, a két nép barátságát, együttműködését nagy mértékben elősegítő tevékenységért, amelyet a társaság élén kifejtett. köszöntötte egyúttal a szovjet-magyar baráti társaság új elnökét, filipp jermast és sok sikert kívánt nagyfotosságu megbízatásához.

a rendkívül szívélyes, meleg hangulatú találkozóon részt vett i. ponomarjov, az szkp moszkvai városi pártbizottságának titkára, a szovjet-magyar baráti társaság több vezetője, a nagykövetség számos felelős munkatársa.

ki/ve mj

11.45 120281 1098

--

sk0031 4 230 mtik1031

gyuranovics - schmidt

bonn, 1981. február 12. /mti/ - csütörtökön bonnban befejeződtek a nyugatnémet-jugoszláv kormányfői tárgyalások. veszelin gyuranovics és helmut schmidt egyetértett abban, hogy az európai államok legfontosabb feladata a béke biztosítása, a helsinki ajánlások érvényesítése. az érintetteknek mindent meg kell tenni a madridi találkozó sikeréért.

a sajtó képviselői előtt schmidt kijelentette: a madridi találkozó legnagyobb eredménye az lenne, ha döntene európai leszerelési értekezlet összehívásáról. az nszk a francia kormány erre vonatkozó javaslatát támogatja, míg gyuranovics a lengyel, a francia, a svéd és a jugoszláv javaslatból kidolgozandó kompromisszumos napirendet minősítette elfogadhatónak.

Fi

a jelek szerint nem sikerült teljes egyetértésre jutni a kétoldalú gazdasági kapcsolatokat illetően. a nyugatnémet kancellár jelezte, kormánya nem sokat tehet annak érdekében, hogy jugoszlávia fokozhassa a közös piac országaiba irányuló exportját és ezzel javítsa kereskedelmi mérlegét.

gyuranovics tárgyalt genscher külügyminiszterrel is, találkozott a parlamenti pártok vezetőivel és udvariassági látogatást tett karl carstens szövetségi elnökkel.

or/dj ha pi

13.08 120281 1225

--

sk0032 4 230 mtik1032

spd-elnökség tudósítói /1.rész/

bonn, 1981. február 12. /mti/ - a nyugatnémet szociáldemokraták változatlanul támogatják helmut schmidt kormányát. az spd-t nem fenyegeti a belső széthullás, továbbra is osztozni kíván a kormányfelelősségen a szabaddemokratákkal. ezzel a tanulással zárult a párt elnökségének csütörtök hajnalig tartó vitája. nyolcórás, heves vita után elfogadták willy brandt elnök öt pontos javaslatát az spd belső helyzetének és a kormánnyal való együttműködésének javítására.

a brandt által csütörtökön délelőtt ismertetett program külpolitikai részében megerősíti, hogy az nszk-nak a nato-tagságra támaszkodva és „a megközelítő nemzetközi erőegyensúlyra törekedve”, folytatnia kell az együttműködést a szocialista országokkal. a korábbi spd-határozatoktól eltérően azonban az elnökség már nem tartja a nato 1979 decemberi „kettős határozata”, előfeltételének a salt-2 megállapodás ratifikálását. mint brandt megfogalmazta, befejezett tényé vált, hogy az amerikai törvényhozás nem hagyja jóvá a szerződést. ezért nyugatnémet részről csak remélni lehet, hogy a két nagyhatalom így is tartja magát a salt-2-ben foglaltakhoz.

az ellenszavazat nélkül, öt tartózkodással elfogadott párthatározat helyteleníti a schmidt-kormány fegyverexport politikáját és felszólítja a bonni vezetőket, vonják vissza a döntést, amelynek értelmében nyugatnémet tengeralattjárókat szállítanak a fasiszta chilei rendszernek.

Fi

gazdasági téren a kormánypárt a legfontosabbnak továbbra is a munkanélküliség visszaszorítását és az nszk gazdasági szerkezetének gyors átalakítását tartja.

az spd egyes vezetőinek belső viszálykodását az elnökség befejezettnek tekinti és felszólítja a parlamenti képviselőket, a helyi szervezetek tisztségviselőit, hogy a jövőben tartózkodjanak a párt érdekeit veszélyeztető, személyeskedő vitáktól. brandt jelezte, hogy ugyanezt várják a koalíciós partner, a szabaddemokraták vezető politikusaitól, akik az utóbbi hetekben bírálták a nagyobbik kormánypártban uralkodó viszonyokat.

or/ve ha pi

13.21 120281 2067

..

sk0033 4 230 mtik1033

spd-elnökség - tudósítói /2.rész/

jólétesült források szerint az éjszakai ülésen schmidt kancellár heves kirohanást intézett pártbeli bíráló ellen. azzal vádolta őket, hogy veszélyeztetik kormánya nemzetközi tekintélyét és ezzel az nszk külpolitikai cselekvőképességét.

brandt szerint sikerült elsimitani a közte és herbert wehner, a párt parlamenti képviselőcsoportjának elnöke közti ellentéteket is. wehner az elmúlt napokban drámai hangú felhívásokban figyelmeztetett arra, hogy az spd-t a belső bomlás fenyegeti, a párt kiszorulhat a kormányzásból, hibájából felbomolhat az spd-fdp koalíció. brandt ezeket a félelmeket alaptalannak minősítette. az spd-elnökség ülésén azután wehner is a pártelnök álláspontját fogadta el.

or/ve ha pi

13.24 120281 0766

Fi

..

sk0034 4 230 mtik1034

leszerelési bizottság

genf, 1981. február 12. /mti/ - a leszerelési bizottság csütörtöki plenáris ülésén felszólalt dr. kőmives imre hazánk genfi állandó ensz-képviselője. rámutatott arra, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet egyenes következménye annak az imperialista politikának, amely figyelmen kívül hagyja az egyensúly és paritás elvét, katonai erőfölényre törekszik. elítélte a nato fegyverkezési terveit, amelyek keretében új amerikai rakéták telepítését tervezik nyugat-európában. nagy jelentőséget tulajdonítva a madridi találkozónak, a magyar nagykövet reményét fejezte ki, hogy megállapodás szülessen egy értekezlet összehívásáról az európai katonai enyhülés és leszerelés kérdéseiről.

nagykövet,

a bizottság előtt álló feladatokkal foglalkozva a nagykövet kiemelten foglalkozott a nukleáris leszerelés kérdéseivel, sürgetve a salt-ii szerződés amerikai részről történő ratifikálását, munkacsoport létrehozását a teljes atomcsend, a nukleáris leszerelés kérdéseiről.

a szocialista országok közös kezdeményezését támogatva a nagykövet javasolta, hogy a bizottság munkacsoport keretében foglalkozzék a nukleáris fegyverek elhelyezésének tilalmával olyan országok területén, ahol jelenleg nincsenek ilyen fegyverek. a nagykövet javasolta, hogy a bizottság nagyobb súllyal tárgyalja az új típusú tömegpusztító fegyverek eltiltásának kérdését. aggasztónak nevezte az új amerikai adminisztráció arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy felújítja a neutron-fegyver gyártásával és rendszeresítésével kapcsolatos terveit. ezzel összefüggésben hangsúlyozta a szocialista delegációk által 1978-ban benyújtott, a neutron-fegyver gyártásának és használatának tilalmával foglalkozó egyezménytervezet fontosságát. szükségesnek tartotta, hogy a bizottság még ebben az évben fejezze be a radiológiai fegyverek eltiltásáról szóló szerződéstervezet kidolgozását.

küm zsa pl pi

13.56 120281 1886

Fi 157

..

sk0035 4 230 mtik1036

szerkesztőségek figyelemébe

mai mtik1022 sz. hírünk /f-16-osok ausztriának?/ második bekezdés második, harmadik sorában a szöveg helyesen:

...közölt eladási ár - összesen 3,9 milliárd....

jp pi

14.03 120281 0216

--

sk0036 4 230 mtik1037

szejm - jaruzelski beszéde /1.rész/

varsó, 1981. február 12. /mti/- wojciech jaruzelski hadsereg tábornok, a lengyel népköztársaság új miniszterelnöke csütörtökön a parlamentben értékelte az ország jelenlegi helyzetét, és tömören összefoglalta az általa vezetett kormány alapvető szándékait.

kifejtette, hogy a sztrájkbizottságokkal kötött nyárvégi megállapodások óta nagy mértékben megélénkült a társadalom élete, reménykeltő változások történtek. mindazonáltal a várt és elvárt stabilizáció nem következett be, „nehezen tör magának utat a problémák tárgyalásos, párbeszéd útján való rendezése,,.

„mind a kormány, mind a szakszervezetek csak most tanulják annak a művészetét, miként kell tárgyalni, a partner igazát megérteni,, - mondotta.

az elmúlt időszak jellemzésül a kormányfő az alábbiakat hangoztatta: „a szocializmussal szemben ellenséges erők a társadalmi rendet és a szövetségi kapcsolatokat támadják. az államra súlyos veszély leselkedik. gazdasági káosz és testvérháború fenyeget. az ilyen szavakat nem könnyen mondja ki az ember - de tudatában vagyunk e szavak súlyának, és annak, milyen keserűen hangzanak,,.

emélfogva - folytatta jaruzelski - a kormány két dolog mellett kötelezi el magát. egyrészt, hogy tevékenysége a megújodást és a szocialista demokráciát fogja szolgálni, hogy küzdeni fog minden, a múltban tapasztalt torzulás ellen. másrészt viszont „ugyanilyen határozottsággal jelentem ki: a kormánynak alkotmányos kötelessége,

F. I. T.

hogy a társadalmi értékeket megvédelmezze, a néphatalomnak kellő ereje van ahhoz, hogy utját állja azoknak az embereknek és folyamatoknak, akik és amelyek vissza akarják forgatni a történelem kerekét, ellenforradalmat akarnak,,.

az időszerű tennivalók közül a miniszterelnök az élet normalizálását, a társadalom nyugalmanak helyreállítását jelölte meg az első helyen. ebből kiindulva felhívással fordult a szakszervezetekhez, valamennyi dolgozóhoz, hogy tartózkodjanak mindenfajta sztrájktól. /folyt./

kn/zsa mj pi

14.11 120281 2021

--

sk0037 4 230 mtik1038

szejm - jaruzelski beszéde /2.rész/

„most három munkás hónapot kérek, kilencven nyugalmas napot. ezt az időt arra fogjuk felhasználni, hogy rendezzük gazdaságunk legelémibb ügyeit. ... /ebben a három hónapban/ együttesen megvizsgáljuk és időszerűsítjük a megkötött társadalmi szerződéseket, kijelöljük a vállalt köteleességek teljesítésének a reális lehetőségekhez igazodó sorrendjét és ütemtervét,,.

jaruzelski közölte, hogy a szakszervezetekkel folytatandó együttműködés hatékonyságának és rendszerességének emelése végett a kormány egy miniszterelnök-helyettes vezetésével állami bizottságot hív életre. /folyt./

kn/zsa pi

14.12 120281 0649

F. I. T.

--

sk0038 4 230 mtik1039

jaruzelski 3. rész

a kormányfő a továbbiakban tíz pontos csomagtervet terjesztett elő. ez olyan alapvető problémákkal foglalkozik, mint a lakosság elemi fogyasztási cikkekkel, így élelmiszerekkel való ellátása, a kiskereskedelmi árak ellenőrzésének fokozása, az egészségügyi ellátás legégetőbb problémáinak megoldása, a lakásépítési terv teljesítéséhez szükséges feltételek megteremtése. a terv szerint a kormány nagy figyelmet fordít a bérek és jövedelmek alakításában a szocialista törvényesség alapelveinek betartására, a mezőgazdaságban mutatkozó negatív tendenciák fékezésére. ugyancsak a figyelem középpontjában áll a népgazdaság anyagi-műszaki eszközökkel való ellátása, a beruházások észszerűsítése, továbbá az export-feladatok teljesítése és a lakosság alapvető szükségleteinek kielégítését szolgáló import részarányának növelése.

mint jaruzelski elmondta, a megjelölt célok végrehajtásában „a kormány, mint mindig, aktív támogatásra talál a lemp és a vele szövetséges pártok részéről,, - kijelentette,, arra számítunk, hogy minden szakszervezet, minden társadalmi-és ifjusági szervezet, hívők és nem hívők egyaránt támogatni fogják a kormány tevékenységét,,

a szocializmus életbevágó szükséglete, s egyben az újabb társadalmi megrázkódtatások elkerülésének garanciája: a szocialista demokrácia erősítése. a kormány mindent meg fog tenni az önkormányzati szervek, így a tanácsok tevékenységének fejlesztésére. különösen nagy figyelmet fordít a munkás-önkormányzati, a szövetkezeti önrányító szervezetekre.

„azt a meggyőződésünket fejezzük ki, hogy a kormány lépései megértéssel és támogatással találkoznak az egyház és a keresztény társadalmi mozgalom részéről,, - mondotta jaruzelski, majd hozzátette: a lengyel püspöki kar magatartása alapot ad ennek feltételezésére. ugyancsak az együttműködési szellem irányába mutat az a munka, amelyet a kormány és a püspöki kar képviselőiből álló vegyesbizottság végez. ezt a vonalat folytatni és gazdagítani kívánjuk,, - hangsúlyozta. /folyt./

kn-ae/jp pi

14.40 120281 2046

Fi 16.10

-.-

sk0039 4 230 mtik1040

jaruzelski (4. rész)

a népi lengyelország külpolitikája változatlan. a lengyel nép életbevágó érdekeit a szocialista közösséghez való tartozás garantálja, s a kormány nemcsak óvni, hanem fejleszteni is kívánja a mindenoldalú együttműködést a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. „lengyelország a varsói szerződés politikai és védelmi szövetségi rendszerének továbbra is megbízható tagja marad,, - jelentette ki a miniszterelnök.

jaruzelski az elmondottak szellemében történő együttműködésre, annak munkával történő alátámasztására hívta fel lengyelország valamennyi hazafias érzelmű állampolgárát.

beszédének befejező részében személyi változtatásokat terjesztett a szejm elé, két miniszterelnök-helyettesi és öt miniszteri poszton. a kormány nevében indítványozta, hogy andrzej jedynak eddigi nehézipari és mezőgazdasági gépipari minisztert, valamint mieczysław rakowskit, a lemp központi bizottságának tagját, a polityka c. hetilap főszerkesztőjét miniszterelnök-helyettesé nevezzék ki.

a lengyel parlament jaruzelski beszéde után vitával folytatta munkáját.,

kn-ae-jp pi

14.45 120281 1128

-.-

sk0040 4 230 mtik1041

rövid hírek

évforduló

liszabon, 1981. február 12. /upi/ - a portugál kommunista párt központi orgánuma, az avante! hetilap csütörtökön ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. a hetilap, amelyet a portugál fasiszta diktatura idején illegálisan terjesztettek, csak az 1974. április 25-i forradalom óta jelenhet meg szabadon.

Fi 16.10

tower

ankara, 1981. február 12. /upi/ - john tower szenátor, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnöke kenan evren török államfővel tárgyalt csütörtökön ankarában. tower, aki szerdán érkezett athénből a török fővárosba, találkozik bülent ülésű miniszterelnökkel és ilter türkmén külügyminiszterrel is. török kormánykörök tower megbeszéléseitől az ankarának nyújtandó amerikai katonai és gazdasági segély növelését várják.

„yorkshire-i hasfelmetező,,

dewsbury, 1981. február 12. /ap/upi/ - tizenhárom gyilkossággal és hét gyilkossági kísérlettel vádolják peter sutcliffe teherautósofőrt, a „yorkshire-i hasfelmetzőt,, - jelentette be csütörtökön az ügyész. emlékeztet, hogy a teherautósofőrt január 2-án, egy rutinelőellenőrzés alkalmával vette őrizetbe és azonosította a rendőrség.

lp ha

15.27 120281 1181

-.-

sk0041 4 230 mtik1042

zimbabwe - összetűzések

salisbury, 1981. február 12. /mti-ap/reuter/upi/- zimbabwe második legnagyobb városában, bulawayoban csütörtökön is folytatódott a fegyveres összetűzések a két korábbi felszabadító szervezet, a zapu és a zanu volt harcosai között. olyan egységekről van szó, amelyeket a tavaly függetlenné vált ország új nemzeti hadseregébe akarnak beolvasztani.

a félhivatalos zimbabwei hírügynökség, a ziana csütörtöki jelentése szerint már 36 halálos áldozata van a négy napja tartó csatározásoknak, amelyek többnyire a laktanyák körül zajlanak. a bulawayoi lakosokat a rádió felszólította, hogy ne hagyják el otthonukat, további értesítésig ne menjenek munkába.

robert mugabe, az afrikai ország miniszterelnöke szerdán a parlamentben aggodalmát fejezte ki a súlyos helyzet miatt. kijelentette, hogy a nemzeti hadsereghez tartozó, már kiképzett egységekkel le fogja törni a lázadással felérő fegyveres akciókat.

Fi 10. ¹⁰

mugabe csütörtökön fogadta joshua nkomo-t, kormánya tárcanélküli miniszterét, a zapu, azaz jelenlegi nevén a hazafias front vezetőjét, hogy megvitassa vele az igen veszélyes bulawayoi helyzetet. mint ismeretes, joshua nkomo határozottan ellenzi a mozgalmához tartozó volt harcosok erőszakos akcióit. úgy tűnik azonban, hogy a hazafias front vezetője elvesztette az ellenőrzést volt harcostársainak egyes csoportjai fölött. a jelek szerint a fegyveresek jelentős része képtelen megtalálni helyét a polgári életben, ugyanakkor tart attól, hogy a nemzeti hadsereg kötelékébe lépve teljesen szétesik a hazafias front fennmaradását szavatolni hivatott katonai erő.

ku ml ha

15.31 120281 1630

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

Lengyel püspöki kar

varsó, 1981. február 12. /mti/ - a lengyel püspöki kar főtanácsa állásfoglalást tett közzé az ország helyzetéről. a dokumentumot aláírta stefan wyszynski bíboros, lengyelország primása és franciszek macharski bíboros is. az állásfoglalásban a lengyel katolikus egyház vezetői mély aggodalmukat fejezik ki az ország jelenlegi helyzete miatt, és a belső nyugalomhoz szükséges feltételek megteremtését szorgalmazzák.

kn/jp pi

15.35 120281 0462

-.-

sk0043 4 260 mtik1044

bartók-centenárium angliában

London, 1981. február 12. /mti/ - anglia egyik legkitűnőbb vonósnégyese, a lindsay-kvartett a bartók-centenárium alkalmából három februári hangversenyen mutatja be a magyar zeneszerző hat vonósnégyesét. az első hangversenyen a wigmore hall közönsége az i. és a iv. vonósnégyest hallhatta nagyszerű előadásban, egy

Fi 10. ¹⁰

haydn-kvartettel kiegészítve, a közönség hosszasan ünnepelte a négy fiatal művészt a iv. vonósnégyes bravuros megszólaltatása után. a lindsay-kvartett a centenáriumi évében hanglezet-felvételt is készít a hat bartók-vonósnégyesről és a bbc televízió bartók-sorozatában szerepelnek. nyáron az egész ciklust előadják a londoni city fesztiválon.

a sajtó is elismeréssel méltatta a bartók-sorozat első hangversenyét, főleg a iv. vonósnégyes hangzását. „ha a lindsay-kvartett olyan egyenletesen magas színvonalon adja elő a következő műveket is, mint ahogy ma este befejezte, emlékezetes sorozat lesz, - írta a financial times. „a iv. vonósnégyes előadása megérezte a hallgatóval, milyen félelmetes érzéssel és összefüggéssel tudta kibontani bartók fantáziájának nyüzsgő tárházát, - írta a the daily telegraph. a the guardian megjegyezte, hogy bartók a nagy közismertség ellenére még mindig kissé idegen, felfedezésre váró jelenség sok zeneértő számára is.

lb/ve ha pi

15.49 120281 1339

--

sk0044 4 230 mtik1045

haderőcsökkentés

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. február 12. /mti/ - j.w. de vos van steenwijk holland nagykövet elnöklétével csütörtökön megtartották bécsben a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről, folyó tárgyalássorozat 261. ülését. a tanácskozáson felszólalt andre wieland nagykövet, az ndk küldöttségének vezetője.

beszédében kitért arra, hogy a bonyolult nemzetközi helyzetre való tekintettel gyorsabb haladásra lenne szükség a bécsi leszerelési fórumon. a szocialista országok 1980. november 13-i javaslatában foglaltak ezt lehetővé teszik.

mint emlékezetes, a varsói szerződés tagországai a nyugati álláspont főbb pontjait szem előtt tartva javasolták, hogy azok az országok, amelyek nem vesznek részt a csökkentés első szakaszában - kollektív alapon - fagyasszák be a szövetségi rendszereken belüli csapataik létszámát a csökkentés két szakasza közötti időszakban.

korábbi nyilatkozataival ellentétben azonban a nyugati fél nem hajlandó nemzetközi jogi kötelezettségeket magára vállalni e téren. helyette további csökkentési kötelezettségeket és egyéb megkötöttségeket követel a szovjetunió részéről - mondotta wieland nagykövet.

az ndk delegátusa rámutatott arra is, hogy a bécsi tárgyalásokon a megállapodást nem a számok állítólagos tisztázatlansága, hanem a nato-nak a közép-európai katonai erők növelését célzó terve gátolja.

wieland nagykövet beszédében végezetül emlékeztetett arra, hogy a szocialista országok a feszültség csökkentése, a bizalom növelése érdekében az elmúlt évben tartózkodtak a térségben állomásozó haderők növelésétől, sőt, a szovjetunió egyoldalú csökkentést hajtott végre. a szocialista országok hasonló tartalmu javaslatokat juttattak el a helsinki okmányt aláíró országok kormányaihoz, valamint az egyesült nemzetek szervezete megfelelő fórumaihoz is.

a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások következő plenáris ülését a jövő héten csütörtökön tartják.

sz/jp ha pi

15.52 120281 2021

--

sk0045 4 230 mtik1046

rövid hírek

fülöp-szigetek

manila, 1981. február 12. /ap/ - öt nappal ii. jános páp fülöp-szigeteki látogatása előtt ismét fellángoltak az összeecsapások a szigetország déli részén tevékenykedő muzulmán gerillák és a kormánycsapatok között. az elmúlt napok során a harcokban több mint negyven ember meghalt és legalább husz megsebesült. a pápa a tervek szerint ellátogat a harcoktól sújtott területre és találkozik a muzulmán lakosság képviselőivel is.

közlekedési sztrájk

párizs, 1981. február 12. /taszsz/ - csütörtökön a szakszervezetek fölhívására huszonnégyórás sztrájkot tartanak a francia főváros tömegközlekedésének dolgozói. a sztrájkkal nyomtatékot kívánnak adni a munkakörülmények és a közbiztonság

F 16. ~~38~~
 F 16. ~~38~~

megjavítására irányuló követeléseiknek. sürgetik továbbá, hogy szüntessék meg azokat a szankciókat, amelyeket egy korábbi sztrájkban részt vett öt társuk ellen hoztak.

korzikai merényletek

ajaccio, 1981. február 12. /upi/ - harminchét pokolgép robbant egyetlen éjszaka - szerdáról csütörtökre virradóra - a korzikai ajaccioiban. személyi sérülés nem történt, de az anyagi kár jelentős. a robbantásokért eddig senki sem vállalt felelősséget, de rendőri források szerint bizonyos, hogy a tettesek korzikai szakadárok. a robbantássorozattal feltehetően az ellen kívántak tiltakozni, hogy szerdán egy párizsi bíróság börtönbüntetésre ítélte 13 társukat.

abba

stockholm, 1981. február 12. /ap/ - a benny andersson és annifrid lyngstad házaspár - a világhírű abba-együttes tagjai - csütörtökön bejelentették, hogy el fognak válni. ez azonban - mondták - nem érinti az együttesben való szereplésüket. mint ismeretes, az abba-t alkotó másik házaspár - bjorn ulveaus és agneta faltskog - 1979-ben ugyancsak elvált, ám ez sem veszélyeztette az együttes létét.

halászblokád

hamburg, 1981. február 12. /ap/ csütörtökön a nyugatnémet halászok vízijárműveikkel elzárták hamburg kikötőjének bejáratát, tiltakozásul a városkörnyéki tengervíz szennyezése ellen. mint a schleswig-holsteini mezőgazdasági minisztérium nemrégiben kiadott jelentése ismertette, az ipari szennyvizek oly mértékben mérgezik a halászok zsákmányának többségét adó angolnát, hogy az emberi fogyasztásra alkalmatlanná vált.

kf ml pi

15.56 120281 2272

Ri 17.10
Q

--

sk0046 4 230 mtik1047

madridi találkozó

madrid, 1981. február 12. /mti/ - felszólalók hiányában - amint az a találkozó minden új szakaszának kezdetén volt - csak néhány percig tartott csütörtökön, a munka első napján a szerkesztőcsoportok ülése az európai biztonság és együttműködés kérdéseivel foglalkozó madridi találkozón. az üléseken kívül azonban élénk tanácskozások folynak a küldöttségek között.

a munka pénteken teljes ülésen folytatódik. mind a plenáris, mind a bizottsági ülések a szerkesztési munka szakaszában is zárt ajtók mögött folynak.

leh/zsa ha pi

15.58 120281 0570

--

sk0047 4 230 mtik1048

jaruzelski - szovjet üdvözllet

moszkva, 1981. február 12. /taszsz/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és nyikolaj tyihonov miniszterelnök táviratban fejezte ki szívélyes jókívánságát wojciech jaruzelskinek a lengyel népköztársaság minisztertanácsa elnökévé történt kinevezése alkalmából.

az üdvözlő táviratban a szovjet vezetők hangoztatják szilárd meggyőződésüket, hogy a két testvéri ország népei, a szocialista közösség összeforrottsága, az európai béke és biztonság érdekében fejlődni és erősödni fog a szovjetunió és a lengyel népköztársaság a marxizmus-leninizmus és a szocialista nemzetköziség sérthetetlen alapelveire épülő együttműködése és barátsága.

a szovjet vezetők wojciech jaruzelskinek sok sikert kívánnak a független lengyelország szocialista vívmányainak megszilárdítását szolgáló felelősségteljes tevékenységéhez.

kf ml pi

16.02 120281 0940

Ri 17.10
Q

--

sk0048 4 230 mtik1049

Lázár-2. - koszoruzás

szófia, 1981. február 12. /mti/ - Lázár György csütörtökön délben koszorút helyezett el a szófiai szeptember 9-e téren lévő Georgi Dimitrov mauzóleumnál. a magyar kormányfő ezt követően leróttá kegyeletét a bolgár és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő alakjának szarkofágjánál.

ie-ék/ve pl pi

16.06 120281 0354

--

sk0049 4 230 mtik1050

dél-koreai végeredmények / kieg. mai mtik 1021. hírhez /

szöul, 1981. február 12. /afp-mti/ - a dél-koreai választásoknak csütörtökön szöulban közzétett végeredményei szerint a „választási testület”, 5278 helyből a cson tu hvan tábornok-elnök mögött álló „demokratikus igazság pártja”, nevű szervezet 3676-ot szerzett meg. az ugynevezett független indulók közül 1123-an jutottak be a testületbe.

a hangadó vezetőitől, aktivistáitól megfosztott ellenzék pártjainak soraiból a koreai demokrata párt 411, a koreai nemzeti párt 48, a népi jogpárt pedig 20 helyet mondhat magáénak az „elektori kollégiumban”,.

az ország új alkotmánya értelmében a „választói testület”, adja meg a végső döntést február 25-én az új elnök személyéről: a tisztség betöltéséhez elengedő az egyszerű többség. a szavazati megoszlásból egyértelműen következik, hogy cson fogja irányítani az országot a következő hét évben.

rp pi

16.10 120281 0941

--

sk0050 4 230 mtik1051

khomeini-hirmagyarázat /1.rész/

pietsch Lajos, az mti munkatársa írja:

1981. február 12. /mti/ - távolról sem ünnepi hangvételű szöveget intézett khomeini ajatollah az iráni néphez az iszlám forradalom második évfordulóján. üzenete tükrözte azt a mélyszégyent, amelyet az iszlám forradalom vezetője érez az eszmei irányításával győzelemre vitt monarchiaellenes harc eredményeinek megőrzése, a forradalom jövőbeni sorsa miatt, s ismét bizonyította khomeini - többször megnyilvánult - taktikai érzékét.

az elmúlt két év során khomeini nem először intette egységre a hatalomért egymással versengő, szigorúan iszlám vallási alapokon álló, illetve a polgári liberális irányzatot képviselő csoportokat, azonban eddig még soha nem intézett ilyen éles hangú figyelmeztetést a szembenállókhoz. az évforduló alkalmából elhangzott üzenetében új volt az, hogy szavainak éle azoknak a táborát célozta meg, akik az ország életének gyakorlati irányítását szigorúan az intézményes kereteket nem ismerő iszlám eszmerendszer előírásai közé akarják szorítani. khomeini a vallási vezetőket szólította fel arra, hogy ne avatkozzanak be az államügyek intézésébe, mert ez az iszlám eszmei tisztaságának felügyeletére őket feljogosító hatáskörükbe nem tartozik bele, sőt, törvénytelen. az ajatollah kijelentései azokat a személyiségeket érintik, akik egyrészt a hadsereg, másrészt a különböző állami intézmények, a közigazgatási, a gazdasági, a bírósági intézmények munkáját vizsgálják felül az iszlám eszmei tisztaságának szempontjából s akadémikusokoskodással hátráltatják, sok esetben lehetetlenné teszik az ország fejlesztése szempontjából már nélkülözhetetlen modern államvitelt.

khomeini nem említett neveket, de bírálata feltehetően érzékenyen érinti a vallási erőket tömörítő iszlám köztársasági pártot, és annak, az állami ügyekbe való egyre nagyobb beleszólást követelő vezetőjét, behesti ajatollahot, aki pár hónappal ezelőtt arról beszélt, hogy a köztisztviselők betöltésénél nem a szakértelem, hanem az iszlámhoz való hűség az egyetlen döntő szempont. figyelmeztetésével khomeini alighanem baniszadr helyzetét is meg kívánta erősíteni, aki az ő pártfogásának köszönhetően jutott az elnöki székbe s lett a hadsereg főparancsnoka.

két évvel a forradalom győzelme után az ajatollah, úgy tűnik, elérkezettnek látta az időt az ország életét megbénító kettős hatalom megszüntetésére, s ezért figyelmeztetett a hatáskörök elkülönítésének szükségességére. üzenetéből az tűnt ki, hogy teljes

Ri 17.10

mértékben tudatában van az ország fokozódó nehézségeinek, különös tekintettel az irakkal folyó - s irán számára jelenleg nem éppen kedvezően alakuló - háborúra, valamint a változatlanul fennálló gazdasági káosznak. /folyt./

pl/dj pn pi

16.25 120281 2750

--

sk0051 4 230 mtik1052

khomeini /2.rész/

s tudatában van annak is, hogy a bajok leküzdését éppen a kettős hatalom gyakorlata gátolja. az ajatollah ezért figyelmeztett arra, hogy „az illetéktelen beavatkozás,„ miatt az érintett iszlám személyiségek elszigetelődnek a néptől, ami tágabb értelemben azt a veszélyt is előre vetíti, hogy az iszlám forradalom fogja elveszíteni tömegbázisát.

khomeini beszédével kapcsolatosan több kérdés vetődik fel. mindenekelőtt az, hogy a jelenlegi körülmények között megvalósítható - e a vallási és a polgári erők szükséges egyensúlya, s ezzel kapcsolatosan, vajon khomeini üzenete nyitott fülekre talál-e az iszlám pártiaknál. önkéntelenül felvetődik az is, vajon a nép körében nagy tekintélyű vallási vezetőknek még mindig van-e elég hatalma arra, hogy akaratát érvényesítse. óhatatlanul felmerül az is, vajon khomeini üzenetét az ország tényleges szükségleteinek érzékelése, avagy pártfogoltja, az utóbbi időben minden eddiginél fokozottabb támadásoknak kitett baniszadr elnök melletti taktikázás diktálta.

a beszéd tartalma mindenestre arra vall, hogy az ajatollah nagy felelősséget érez az ország sorsa iránt. erre utal beszédének „külpolitikai,„ része is, amelyben fő ellenségként változatlanul az amerikai imperializmust bélyegezte meg. khomeini üzenetéből kitűnt az is: változatlanul attól tart, hogy az irakkal folyó háboru, a nemzetiségi konfliktusok, a belső viszálykodás és a gazdasági káosz közepette az ország ellenségei a hadsereget próbálnák kihasználni az iszlám köztársasági rendszer aláásására. ezért intézett külön felhívást a katonákhoz: ne engedjék, hogy őket verjenek a hadsereg és a nép közé.

pl/dj pn pi

16.41 120281 1672

K 18.30

sk0052 4 230 mtik1053

holland - arab

hága, 1981. február 12. /mti/ - christoph van der klaauw holland külügyminiszter csütörtökön tárgyalt hágában sedli klibi-vel, az arab liga főtitkárával. a külügyminiszter az arab miniszteri tanácsa soros elnökének minőségében fogadta az arab politikust. mint ismeretes, a közös piac legutóbbi, luxembourg-i csúcscélre tekintettel megbízták van der klaauw-t, látogasson el a közel-keletre és szerezzen értesítéseket a konfliktusban érintett kormányok álláspontjáról. a külügyminiszter a közeli hetekben mintegy tíz arab országot, valamint izraelt és washingtont is felkeresi. az arab liga főtitkárával folytatott tárgyalást e misszió bevezetésének tekintik.

még nem lehet tudni, milyen jellegű közös piaci kezdeményezésre kerül sor a közeljövőben. a közel-keleti konfliktussal foglalkozó két egk-nyilatkozatban a tagállamok vezetői állást foglaltak a palesztin nép önrendelkezési jogának biztosítása, sőt a pfsz-nek a tárgyalásokba történő bevonása mellett is. egyik nyilatkozat sem ment túl azonban a szép szavakon, s mindegyik azt a kívánságot is kifejezte, hogy a közös piaci kezdeményezésnek nem szabad zavarnia a camp david-i megállapodásokat.

szadat elnök éhleti luxembourg-i látogatása során olyan irányban igyekezett befolyásolni az egk-t, hogy segítse a palesztinok és izrael kölcsönös elismerését, de a pfsz bevonása nélkül és a camp david-i egyezmények „kiegészítéseként,„ a közös piac székhelyén bizonyosra veszik, hogy washington hasonló követelést fog támasztani. ilyen körülmények között nagyon kétséges, vajon akar-e és merészel-e az egk az amerikai-izraeli-egyiptomi állásponttól eltérő, konkrét kezdeményező lépéseket tenni.

pd/jp ha

16.45 120281 1711

Nuu

18.30

--

sk0053 4 230 mtik1054

woodcock

peking, 1981. február 12. /upi/ - a amerikai-kínai kapcsolatok továbbfejlesztése mellett foglalt állást csütörtökön Leonard Woodcock, az egyesült államok távozó pekingi nagykövete.

a nagykövet szerint ugyan vannak „zökkenők”, a két ország közötti közeledés útján, de Washington és Peking kapcsolatainak további fejlődését a „stratégiai szükségesség”, és a két nép „vonzódása”, indokolja.

Woodcock sajtóértekezletén annak a véleményének adott hangot, hogy Teng Hsziao-ping, a kínai kommunista párt kb alelnöke a „fő vezető”, az országban, akinek „uralkodó”, de nem szükségszerűen „monopolszerepe”, van a kínai vezetésben. Hua Kuo-feng pártelnököt valószínűleg „intézményes kereteken”, belül váltják majd le tisztségéből - jelentette ki a távozó pekingi amerikai nagykövet.

Lp ha pi

16.47 120281 0831

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

ukrán pártkongresszus - vége /1.rész/

Moszkva, 1981. február 12. /mti/ - csütörtökön Kijevben befejeződött az ukrán kommunista párt kongresszusa. A tanácskozás harmadik napján az ukrán kommunisták küldöttei a népgazdaság új ötéves tervéről hallgatták meg Alekszandr Ljasko, a köztársaság minisztertanácsa elnökének beszámolóját. Az ukrán kormányfő a többi között elmondotta: az új ötéves terv időszakában 94 milliárd rubel értékű beruházást hajtanak végre a köztársaság gazdaságában - ez 15 milliárddal több, mint az előző ötéves terv beruházásainak összege. A nemzeti jövedelem négyötödét fordítják Ukrajnában szociális-kulturális és népjóléti célokra. A többi között öt év alatt két és fél millió család számára készül új lakás. A miniszterelnök ugyanakkor rámutatott: javítani kell a gazdasági munkát, jobban kell felhasználni a rendelkezésre álló erőforrásokat.

Több hozzászólás után a kongresszus elfogadta a beszámolót, majd megválasztotta Ukrajna kommunistáinak küldötteit az SZKP február 23-án megnyíló XXVI. kongresszusára. Ezt követően megválasztották az ukrán párt új központi bizottságát.

Nuu

18.30

4

a kijevi tanácskozással véget ért a Szovjetunió kommunista pártja XXVI. kongresszusának előkészítése a párttagság soraiban. A központi bizottságnak a múlt nyáron elfogadott, a kongresszus összehívásáról hozott határozata óta a több mint 17 milliós párttagság mélyreható, alapos vitával, a munkában elért eredmények, a tapasztalatok megvitatásával készült fel a nagyfontosságú tanácskozásra. A pártcsoportoktól kiindulva megtartották a beszámolókat, a vezetőségválasztó taggyűléseket, a küldöttértekezleteket, a területi tanácskozásokat, a befejező szakaszban a köztársasági pártkongresszusokat. Az országban a városi, területi, határterületi küldöttértekezletek jelentették a befejező szakaszt. Megválasztották a pártkongresszus küldötteit, újjáválasztották a vezető testületeket. /folyt./

ki/jp ml pi

16.56 120281 1935

-.-

sk0055 4 230 mtik1056

ukrán pártkongresszus - vége /2.rész/

az összesített adatok szerint a pártcsoportok és alapszervezetek tanácskozásain gyakorlatilag az egész párttagság részt vett, a megjelenés meghaladta a 97 százalékot. Körülbelül tíz millióan szöveglátottak a különböző pártfórumokon, mondták el véleményüket, tapasztalatukat, javaslatukat. Mintegy három millió javaslatot terjesztettek elő a pártmunkával, a gazdasági munkával kapcsolatban, és ezek közül egy millió körüli volt az olyan vélemények száma, amelyek túllépték a közvetlen munkahelyi problémákat, sok közülük országos jelentőségű kérdés megoldására vonatkozott. A párttagság felkészülésével párhuzamosan a múlt év decemberétől kezdve országos vita bontakozott ki az új ötéves tervről.

a köztársasági kongresszusok, a területi küldöttértekezletek megállapítása szerint a kongresszus előkészítése alkotó légkörben ment végbe. A párttagság teljes egyetértését és támogatását juttatta kifejezésre az SZKP központi bizottsága, politikai bizottsága iránt, egyöntetűen helyeselte az új ötéves népgazdasági terv fő irányvonalát. Ugyanakkor rendkívül kritikus és önkritikus szellemben foglalkozott a párt- és a gazdasági munka helyzetével, az ideológiai munka kérdéseivel, a kommunisták felelősségével. Nagy számban kerültek a különböző szintű vezető testületekbe a kiemelkedő munkások, kolhozparasztok, értelmiségiek, a fiatalok képviselői.

ki/jp ml pi

17.00 120281 1423

Nuu

18.30

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

honecker időszerű kérdésekről /1.rész/

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. február 12. /mti/ - erich honecker, az nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke berlinben csütörtökön közzétett nyilatkozatában kijelentette, hogy „az ndk kormánya csakugy, mint eddig, érdekelt abban, hogy az enyhülési folyamattal Európában elért stabilitás fennmaradjon,„ a német demokratikus köztársaság ennek megfelelően - a békés egymás mellett élés elvei alapján - kész a két német állam közötti kapcsolatok további normalizálására, jószomszédi viszony kialakítására a német szövetségi köztársasággal, abban a meggyőződésben, hogy „az ndk és az nszk közötti kapcsolatok további normalizálása nemcsak a két fél számára előnyös, hanem egyben pozitívan hat a nemzetközi helyzetre is,„

az ndk államfője február 6-án adta e nyilatkozatát robert maxwellnek, a pergamon press angol könyvkiadó elnökének. a nyilatkozat honecker „életemből,„ című önéletrajza angol nyelvű kiadásának lesz az előszava.

erich honecker visszautasította, hogy az ndk magatartásában valamiféle „megkeményedés,„ következett volna be az nszk irányába. közölte, az ndk hajlandó megbeszélésekre az nszk-val, „amelyek a béke érdekeinek megfelelően hozzájárulnak a feszültségek feloldásához, az államközi kapcsolatok normalizálásához. az ilyen megbeszélések természetesen csak akkor lehetnek eredményesek, ha azok - amint az a nemzetközi gyakorlatban szokásos - az egyenjogúság, és a mindenki számára egyenlő biztonság elvére alapozódnak,„ a további normalizálás egyértelmű feltétele, hogy „az nszk-ban végérvényesen elismerjék két egymástól független, szuverén német állam létezését,„ a kapcsolatok fejlesztésének alapja a nemzetközi jog, s a gyakorlati előrelépéshez „mindkét fél jószándékára szükség van,„ nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy „az nszk-ban még meglevő előítéletek nehezítik az előrehaladást, s ismételtlen visszaesésekhez vezetnek,„ /folyt./

ko/fe ba bs

17.32 120281 1995

Nuu

19.10

sk0057 4 230 mtik1058

honecker időszerű kérdésekről /2.rész/

erich honecker több területen lát lehetőséget megállapodásra az ndk és az nszk viszonyában: így többek között a béke és a leszerelés szolgálatában, a gazdasági együttműködés, a közlekedés és a tudomány terén. „konfrontációs politika jegyében azonban nem lehet előrehaladni. az észszerűsége és realizmusra ma nagyobb szükség van, mint valaha is volt,„

honecker felhívta a figyelmet arra, hogy az ndk állampolgárság kérdése nem képezheti tárgyát az ndk-nszk tárgyalásoknak. „az állampolgárság kérdése csak azért játszik szerepet az ndk és az nszk közötti kapcsolatokban, mivel az nszk - a nemzetközi joggal ellentétesen - még mindig a ii. vilmos idejéből származó állampolgársági törvény érvényességéből indul ki, s az ndk állampolgárokkal szemben rendszeresen hátrányos megkülönböztetést alkalmaz. ezt természetesen sohasem fogadjuk el,„

az nszép kb főtitkára ez alkalommal is megerősítette, hogy a tőkés országokból az ndk-ba látogatók kötelező pénzváltási kvótája tavaly őszi felemelésének gazdasági indítékai voltak, s az ndk intézkedése „nem különleges eset,„ a kötelező pénzváltási összeget „jónéhány országban felemelték, s az esetenként magasabb mint az ndk-ban,„ sőt „még nagy-britannia és az egyesült államok is érdekelt abban, hogy látogatóik rendelkezzenek a létfenntartásukhoz szükséges pénzüsszeggel,„ honecker hozzáfűzte, hogy a nyugati világban végbemenő inflációs folyamat alapján az ndk nem lát lehetőséget az átváltási rendelkezések visszavonására. „nem feladatunk, hogy nyugatról jövő látogatók ndk-beli utazásait dotáljuk,„ - jelentette ki.

egy kérdésre válaszolva honecker közölte, hogy „az 1979-ben végrehajtott legutóbbi amnesztia óta egyetlen politikai fogoly sincs,„ az ndk-ban.

a lengyelországi helyzetről szólva erich honecker hangoztatta: „nem titok, hogy az ndk nagy figyelemmel követi a lengyel népköztársaságban zajló eseményeket,„ s politikai, erkölcsi és anyagi támogatást nyújt a szocialista lengyelország jelenlegi nehézségeinek megoldásához. rámutatott, hogy „az a fajta nagy publicitás, ahogyan a nyugati, mindenekelőtt nyugatnémet tömegtájékoztató a lengyelországi fejleményekkel foglalkozik, nemcsak, hogy beavatkozás a lengyel népköztársaság belügyeibe, hanem nemzetközi feszültségeket is teremt,„ /folyt./

ko/fe ba bs

17.39 120281 2360

Nuu

19.10

sk0058 4 230 mtik1059

honecker időszerű kérdésekről /3.rész/

egyéb nemzetközi témákkal összefüggésben az ndk államtanácsának elnöke hangsúlyozta, hogy „a békés egymás mellett élésnek nincs ésszerű alternatívája, s éppen ezért kerül mindinkább előtérbe a fegyverzetkorlátozás és a leszerelés. „a katonai enyhülést szolgáló intézkedéseknek megkülönböztetett jelentősége van Európában,„ ami szükségessé teszi, hogy a madridi találkozó résztvevői megegyezzenek a katonai enyhülést és a leszerelést szolgáló európai konferencia összehívásában. erich honecker hangoztatta, hogy az ndk a nemzetközi béke szempontjából nagy fontosságot tulajdonít az egyesült államok és a szocialista országok közötti kapcsolatoknak, s „ez különösképpen vonatkozik - ezt mindenki megértheti - az egyesült államok és a szovjetunió közötti viszonyra,„

ko/fe ba bs

17.41 120281 0840

-.-

sk0059 4 230 mtik1060

Lázár - 3. - tárgyalás /1.rész/

szófia, 1981. február 12. /mti/ - a hivatalos magyar-bolgár kormányfői tárgyalás délután három órakor kezdődött a bolgár minisztertanács épületében. a többórás, mindvégig szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen Lázár György és Sztanko Todorov mellett részt vettek a magyar kormányfő kíséretének tagjai, valamint bolgár részről Hriszto Hriszto, külkereskedelmi miniszter, Marij Ivanov, a külügyminiszter első helyettese és Boncsó Mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a miniszterelnökök tájékoztatták egymást országaik szocialista építőmunkájának újabb eredményeiről, időszerű feladatairól, az mszmp xii. és a bkp xi. kongresszusa határozatának végrehajtásáról.

a tárgyalások középpontjában természetesen a kétoldalú kapcsolatok álltak. méltatták a két ország sokoldalú együttműködésének eredményeit, kiemelve, hogy azok további erősítésére van szükség minden területen, így kulturális téren is. a legátfogóbb véleménycserét gazdasági kérdésekről folytatták, márcsak azért is, mert mindkét országban új ötéves tervidőszak kezdődött. leszögezték: éppen ezért különösen időszerű most a gazdasági együttműködés új, konkrét feladatainak meghatározása és szerződése

Nuu

19.10

2

rögzítése. ilyen nagyfontosságú dokumentum lesz az 1981-85. évi árucsereforgalmi megállapodás, amelyet pénteken irnak alá szófiában. a gazdasági együttműködésnek a kereskedelmen kívüli egyéb formáiról szólva megállapították, hogy azokra elsősorban a gépipari, az elektronikai és a vegyipari ágazatokban van lehetőség. a két kormányfő egyetértett abban, hogy a népgazdaságok közös érdeke az együttműködésben rejlő, meg kiaknázatlan lehetőségek gyorsabb kihasználása, amit külön indokolnak a nehezebbé vált világgazdasági körülmények.

az időszerű nemzetközi kérdések közül elsősorban a két országot és az egész szocialista közösséget közvetlenül érintők kerültek szóba. rámutattak a nemzetközi enyhüléssel szembeeső imperialista erők visszaszorításának szükségességére, az enyhülési folyamat eredményei megóvásának fontosságára, és aláhúzták a leszerelési tárgyalások meggyorsításának időszerűségét. ezzel kapcsolatban reményüket fejezték ki, hogy a madridi találkozón határozat születik az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia összehívásáról. /folyt./

ék/zsa ba bs

17.49 120281 2329

-.-

sk0060 4 230 mtik1061

Lázár - 3. - tárgyalás /2.rész/

a kormányfői tárgyalást valamennyi megvitatott kérdésben a teljes nézetazonosság jellemezte.

x x x

embargó 20.00-ig!

Sztanko Todorov csütörtökön este a szófiai vitosa szállóban vacsorát adott Lázár György tiszteletére. a vacsorán a két kormányfő pohárköszöntőt mondott.

ék/zsa ba bs

17.51 120281 0430

Nuu 19.10

2

sk0061 4 230 mtik1062

ndk-szovjet gyakorlat

berlin, 1981. február 12. /mti/ - eredményes közös gyakorlatot hajtottak végre csütörtökön a német demokratikus köztársaság déli részén az ndk nemzeti néphadserege és a németországi szovjet hadseregcsoport egységei. a gyakorlatot, amelyen ndk tartalékosok is résztvettek, megtekintette heinz hoffmann hadseregtábornok, az nszcp kb politikai bizottságának tagja, az ndk nemzetvédelmi minisztere, és mihail zajcev hadseregtábornok, a németországban állomásozó szovjet hadseregcsoport főparancsnoka.

ko/gz ba bs

17.53 120281 0553

-.-

sk0062 4 300 mtik1063

okp kb - natta

róma, 1981. február 12. /mti/ - rómaiban csütörtökön összeült az olasz kommunista párt központi bizottsága, hogy megvitassa, milyen álláspontot foglaljon el a párt az április és június között megtartandó népszavazás hat kérdéséről. a népszavazások többségét a radikális párt kezdeményezte.

alessandro natta az okp vezetősége és titkársága nevében azt javasolta, hogy álljanak ki az érvényben levő abortusz-törvény mellett, következésképpen utasítsák el az annak hatályon kívül helyezésére, illetve megváltoztatására irányuló két javaslatot. mondjanak nemet - javasolta - arra az indítványra is, hogy hatálytalanítsák a volt cossiga-kormány „szükségintézkedéseit”, a terrorizmus elleni harcról és a közrend védelméről.

iktassák-e ki a büntető törvénykönyvből az életfogytiglani ítéletet, mint a kiszabható legsúlyosabb büntetést? erre a népszavazási indítványra az olasz kommunisták előreláthatólag igenmel felelnek majd. nemmel készülnek viszont felelni arra a javaslatra, hogy csak a rendőrségnek engedélyezzék a fegyverviselést, másoknak viszont tiltsák meg, ami azt illeti, hogy polgári bírakkal váltsák-e fel a katonai törvényszékeken a hadbírókat, a központi bizottságra bizzák a végleges álláspont kidolgozását.

Nm

19.12

natta kijelentette: az okp azért ellenzi az életfogytiglani börtön büntetés kiszabását /olaszországban nincs halálbüntetés/, mert véleménye szerint nem szabad összekeverni a terrorizmus elleni harcban tanúsítandó határozottságot a büntetések általános súlyosbitásával. ugyanakkor egységet és határozottságot sürgetett a terrorizmus ellen.

a központi bizottság megkezdte a vitát az előterjesztésről.

se/zsa ha/mp

18.01 120281 1690

-.-

sk0063 4 230 mtik1064

a szerkesztőségek figyelmébe!!

az sk 0038 számú - jaruzelski /3.rész/ - hírünk 1. bekezdés első sorában a szöveg helyesen:

.....a továbbiakban tíz pontos t e r v e t terjesztett...

nm/mh bs

18.02 120281 0256

-.-

sk0064 4 230 mtik1065

vkp - tagsági könyvek

hanói, 1981. február 12. /taszsz/ - hanoiiban a vietnami kommunista párt központi bizottságában tanácskozást tartottak a párttagsági könyvek kiadásának kérdéséről. a résztvevők egyhangúlag megállapították, hogy a tagsági könyvek kibocsátása jelentős esemény a vietnami kommunisták számára, amely a pártszervezetek további erősödését, strukturájuk tökéletesedését, a párt sorainak tisztaságát biztosítja. eddig 700 ezren kaptak párttagsági könyvet - a tagság összlétszámának 44 százaléka.

Nm

19.12

a tanácskozás résztvevői kijelölték a pártszervezetek további munkájának alapvető irányvonalait, és az év végéig tartó tag-könyvkibocsátási kampánnyal kapcsolatban felmerülő konkrét feladatokat.

vi ba bs

18.07 120281 0737

-.-

sk0065 4 230 mtik1066

Luxemburgi kormányfő

bécs, 1981. február 12. /mti/ - csütörtökön befejeződött pierre werner luxemburgi miniszterelnök háromnapos hivatalos ausztriai látogatása. vendéglátójával, bruno kreisky szövetségi kancellárral folytatott megbeszélésein áttekintették a kétoldali kapcsolatok fejlődését, és véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

csütörtöki bécsi sajtóértekezletén a luxemburgi kormányfő kijelentette: ha /nyugati/ katonai szakértők az európai erőegyensúly megőrzése szempontjából elengedhetetlennek minősítik a neutron-fegyvert, akkor elképzelhetőnek és megengedhetőnek tartja ennek a fegyverfajtának nyugat-európai elhelyezését. a lengyelországi eseményekkel kapcsolatban pierre werner megismételte a közös piaci tagországok álláspontját, amely szerint a lengyeleknek saját maguknak kell megoldaniuk problémáikat.

az osztrák-luxemburgi kormányfői tárgyalásokon központi helyet elfoglaló közös piaci témakörökkel kapcsolatban a vendég nem foglalt határozottan állást. ausztriának a mezőgazdasági export könnyítésére vonatkozó kéréseivel kapcsolatban elmondotta, hogy agrár területen a gazdasági közösség tagországai egymással is viszályban állnak.

a luxemburgi kormányfő és kísérete csütörtök délután elutazott az osztrák fővárosból.

sz/zsa ha bs

18.10 120281 1315

Nuu

19. ^{lv}

-.-

sk0066 2 300 mtik2001

teng—nyilatkozat /1.rész/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. február 12. /mti/ - teng hsziao-ping, a kínai kommunista párt központi bizottságának alelnöke csütörtökön francia újságírók előtt kijelentette, hogy hua kuo-feng még mindig a kínai kommunista párt központi bizottságának elnöke. hua kuo-fenggel kapcsolatban az utóbbi időben sok találgatás látott napvilágot, de ezeknek nincs különösebb jelentőségük. a vezetést érintő személyi változások természetszerűek bármely országban, vagy pártban, s ebben nincsen semmi különös - mondotta a kínai pártvezető.

tenghsziao-ping, aki sajtóértekezleten válaszolt a francois mitterrand vezette francia szocialista párti küldöttség kíséretében levő újságírók kérdéseire, közölte, nincs abban a helyzetben, hogy nyilatkozzék a kínai kommunista párt soronlevő kongresszusának időpontjáról, vagy a központi bizottság hatodik plénumának dátumáról, mivel ezeket az időpontokat még nem rögzítették.

egy mao ce-tungra vonatkozó kérdésre teng hsziao-ping a következő választ adta: mindenkor kitartunk mao ce-tung eszméi mellett. életének utolsó éveiben mao ce-tung valóban követett el hibákat, de egész életművét tekintve, hozzájárulása a kínai forradalom és a kínai nép ügyéhez - rendkívül nagy. s bár hibái világos magyarázatot igényelnek, véleményem szerint mao ce-tung erényei az elsődlegesek, és hibái csupán másodlagosak. ez a megállapítás érvényes mao ce-tung teljes életművére - mondotta teng hsziao-ping, majd határozott „igen, -nel felelt arra a kérdésre, hogy a kulturális forradalom mao ce-tung hibái közé tartozik-e. /folyt./

éb/mh ba bs

18.15 120281 1644

Nuu

19. ^{lv}

-.-

sk0067 4 230 mtik2002

teng-nyilatkozat /2.rész/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

teng hsziao-ping hangoztatta, hogy a tizek perében hozott ítélet egyes fogadtatásban részesült a nemzetközi közvéleményben. voltak, akik az ítéletet túlságosan enyhének, s voltak, akik túlságosan súlyosnak találták. a csiang csing asszony és társai ügyében hozott ítélet azonban kína belügye, és „a kínai nép megfelelőnek tartja,, az ítéletet.

a francois mitterrand vezette pártküldöttség pekingi látogatását teng hsziao-ping pozitívan értékelte, mert - mint mondotta - a látogatás elősegíti a megértést és a barátságot a kínai kommunista párt és a francia szocialista párt között. hangoztatta, hogy a kínai kommunista párt kész a kapcsolatra minden francia politikai erővel, de a kínai kommunista párt és a francia kommunista párt sok kérdésben nem közelíthet egymáshoz.

szigoruan csak a szerkesztőségek tájékoztatására!

teng hsziao-ping arra a kérdésre, hogy kína miként reagálna egy lengyelországi szovjet katonai beavatkozásra, a következő választ adta: a szovjet katonai beavatkozás veszélye fennáll. egy ilyen beavatkozást kína nem fogadna el, és erőteljesen ellenezné az erkölcs és az igazság alapján.

- általában szólva, mi ellene vagyunk mindenfajta beavatkozásnak, bármely ország szuverenitása ellen irányuljon is. vonatkozik ugyanez arra a beavatkozásra és megszállásra, amelyet a szovjetunió afganisztánban hajtott végre. a kínai pártvezető üdvözölte és nagy jelentőségűnek minősítette szihanuk herceg elhatározását, hogy csatlakozik az új, vietnam-ellenes kambodzsai egységfronthoz.

éb/mh ba bs

18.22 120281 1689

Nww

19.

-.-

sk0068 4 300 mtik2003

nyugat-berlini kormánynyilatkozat

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-berlin, 1981. február 12. /mti/ - hans-jochen vogel, nyugat-berlin új kormányzó-polgármestere csütörtökön ismertette a január 23-án megválasztott spd-fdp városvezető szenátus programját a súlyos politikai válság felszámolására. a program a legutóbbi hetek eseményei következtében elsősorban olyan pontokat tartalmaz, amelyek a város főbb gondjainak megoldását célozzák, s nem titkolt céljuk, hogy szavazatokat gyűjtsenek a koalíció számára az ellenzéki cdu által május 10-re kért időelőtti választásokra. vogel beszédével tulajdonképpen megkezdődött nyugat-berlinben a választási kampány.

a program szerint 1990-ig korlátozzák a régi épületek lakbéremelését, ami azonban nem zárja ki az inflációval összefüggő emeléseket. bevezetnek egy sor takarékosági intézkedést. a megtakarítások egy része a lakosság széles köreit sújtó antiszociális intézkedést is tartalmaz: így lakás- és kórházépítkezéseket, új sporttelepeket is töröltek a beruházási listáról, lassítják a városi teherpályaudvar építését, csökkentik a tűzoltóság költségvetését, s nem vásárolnak új földalatti szerelvényeket sem. a program érdekes eleme, hogy sokéves halogatás után most szükségesnek ítéli az ndk reichsbahn kezelésében levő városi gyorsvasút, az s-bahn bekapcsolását a tömegközlekedés fejlesztésébe.

vogel nyilatkozatában elismerte, hogy nyugat-berlin „különböző területeken válságban van,, és hogy ezt a társadalom minden rétege érzékeli. azt javasolta, hogy a választásokon „ne a múlt, hanem a gondok konkrét megoldása,, legyen a téma. a kormányzó-polgármester szerint a városnak „belső és külső nyugalomra,, van szüksége. vogel az ndk irányában folytatott eddigi politika folytatása mellett szállt síkra.

a program előterjesztését incidens zavarta meg: a beszéd elhangzásával egyidőben tíz tagból álló csoport megszállta a szociáldemokrata párt egyik nyugat-berlini helyiségét, követelve a lakáshelyzet miatt az elmúlt hetekben lezajlott tüntetések letartóztatottjainak szabadon bocsátását.

a csütörtökön nyilvánosságra hozott - állandóan változó - közvéleménykutatási adatok szerint, ha most rendeznék nyugat-berlinben a választásokat, a cdu megkapná a szavazatok 53,2 százalékát, míg az spd-nek 33,2, az fdp-nek 7 százalék jutna.

ko/so mp bs

18.29 120281 2362

Nww

20. hó

-.-

sk0069 4 230 mtik2004

atomleszerelés - taszsz

moszkva, 1981. február 12. /taszsz/ - a nemzetközi helyzet jelenlegi kiélezettsége még időszerűbbé teszi a nukleáris leszerelés kérdését - írja a *Novoje vremja* hasábjain Vlagyimir Petrovskij, a történelemtudományok doktora.

minden ok megvan a tárgyalások mielőbbi megkezdésére. egy a „bökkenő”, csupán: az öt atomhatalom közül négy nem kíván konkrét lépéseket tenni annak érdekében, hogy megszabadítsa az emberiséget a fenyegető veszedelemtől.

a szovjetunió azon a véleményen van, hogy a nukleáris leszerelés kérdését hathatósan csak úgy lehet megoldani, ha az atomenergiát kizárólag békés célokra használják fel. fellép annak érdekében, hogy az atomfegyvereket örökre száműzzék az arzenálokból. e mellett azonban a szovjetunió üdvözlí a részleges intézkedések módszerét is - azt, hogy lépésről-lépésre szorítsák vissza a nukleáris fegyverkezési versenyt. nagy jelentősége lenne éppen ezért az atomfegyverkísérletek általános és teljes betiltásának. emellett a szovjetunió kívánatosnak tartja azt, hogy megakadályozzák a stratégiai atomfegyverkészletek további növekedését, s hogy ezt követően folyamatosan csökkentsék mennyiségileg és korlátozzák minőségileg a hadászati atomfegyverrendszereket.

a szovjetunió - mint Petrovskij kiemeli - többek között a következőket javasolta e célok elérése érdekében: intézkedések kidolgozását a váratlan, hadüzenet nélküli támadás veszélyének elhárítására, az atomfegyverek elterjedésének megakadályozását, annak tilalmát, hogy atomfegyvereket helyezzenek el olyan országok területén, ahol jelenleg még ilyen fegyverek nem találhatók, nemzetközi egyezményt az atomfegyverrel nem rendelkező országok biztonságának fokozásáról, atomfegyvermentes övezetek létrehozását észak-európában, afrikában, a közel-keleten, békeövezet létrehozását az indiai-óceánon.

a cikk nagy fontosságot tulajdonít a salt-2 szerződésnek, amely azonban mindeddig nem lépett hatályba. mindenki tudja - mutat rá a *Novoje vremja* cikke -, hogy kit terhel ezért a felelősség, és ki kérdőjelezi meg magának a hadászati fegyverrendszerek korlátozásának folyamatát. a szovjetunió nem egyszer kinyilvánította, hogy kész a salt-2 ratifikálására és előírásainak betartására - fejeződik be Petrovskij írása.

kf ba bs

18.36 120281 2293

Nuv

do, ho

--

sk0070 4 230 mtik2005

el nem kötelezettek - esti összefoglaló /1.rész/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1981. február 12. /mti/ - afganisztán hajlandó szomszédaival ensz-megbizott jelenlétében, előzetes feltételek nélkül tárgyalásokat folytatni. az ensz-megbizott kijelölése „hasznos”, volt, de afganisztán nem tűrheti, hogy valamely államnak, vagy államcsoportnak a párbeszédben való részvételével országa helyzetét nemzetközivé változtassák.

ebben foglalható össze sah muhammed doszt afgán külügyminiszter csütörtöki nyilatkozata, amely az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletén, majd egy rákövetkező sajtóértekezleten hangzott el uj-delhiben. doszt csütörtökön kapott szót a konferencia plenumán. az eredeti tervek szerint csütörtök lett volna az értekezlet negyedik és egyben utolsó munkanapja. a plenáris ülés felszólalóinak sorát az esti órákra le is zárták, de a zárülést péntekre kellett halasztani. a záróokmány új változatán dolgozó szerkesztő bizottságok - a dokumentumot india állította össze - nem tudták időben befejezni feladatukat.

az értekezlet szóvivője, az indiai j. n. dixit közölte: egyes vitás kérdésekben már egyetértés alakult ki, a szövegezés azonban még időt igényel. elmondotta, hogy konszenzus jött létre azokban a szövegrészekben is, amelyek a nemzeti felszabadító erők támogatásával és a dél-afrikai fajüldözés elítélésével foglalkoznak. /folyt./

pk/fe ml bs

18.40 120281 1452

--

sk0071 4 230 mtik2006

el nem kötelezettek - esti összefoglaló /2.rész/

sah muhammed doszt afgán külügyminiszter délután szökt az értekezlethez. nagy érdeklődéssel fogadott beszédében hangoztatta: országa kívánatosnak tartja, hogy szomszédaival olyan megállapodásokat kössön, amelyek megteremthetnék a politikai rendezés és a korlátozott létszámú szovjet kontingens kivonásának feltételeit. ez azt jelenti, hogy afganisztán az ensz főtitkárának, vagy legutóbb kinevezett megbizottjának jelenlétében is kész ilyen

Nuv do, ho

tárgyalásokat kezdeni iránna és pakisztánnal. - a küldöttek számára ismeretes, hogy a két másik fél miként vélekedik e tárgyalásokról.

- afganisztán ügyén a béke és az enyhülés ellenfelei csapnak hűhót, hogy takargassák saját agresszív ázsiai terveiket - jelentette ki doszt. - afganisztán népe nem fenyeget senkit, békében kíván élni szomszédaival. „nem a mi hibánk, hogy egyes szomszédaink különböző, gyakran kiagyalt érvekkel, a fennálló problémák építő megoldásának akadályozására törekszenek. nyilvánvaló, hogy tevékenységükben nem minden külföldi befolyástól mentesen járnak el; azok, akik a szovjet erők kivonását a lehangosabban követelik, gyakorlatilag mindent megtesznek, hogy a kibontakozást akadályozzák, - mutatott rá. a szovjet katonai segítség jellegéről szólva aláhúzta, hogy a szovjetunióval kötött szerződés mindenben megfelel a nemzetközi jogi normáknak, s elsődleges célja a külföldi felforgatás leküzdése.

az értekezlet krónikájához tartozik az uj-delhiben tartózkodó kurt waldheim ensz-főtthkár csütörtöki megbeszélése a szingapuri, az indonéz, és a malaysiai küldöttségvezetővel, majd india miniszterelnökével, indira gandhi asszonnyal.

pk/fe ml bs

18.43 120281 1695

.-.

sk0072 4 300 mtik2007

ügyvivő - közbiztonság

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti

beirut, 1981. február ^{12.} /mti/ - még mindig nem bukkantak a beirutitakásáról egy héttel ezelőtt elhurcolt jordániai ügyvivő nyomára, s arra sem derült fény, hogy kik voltak a fegyveres emberrablók. a sajtóhoz eljuttatott közlemények csupán szíria- és palesztinellenes propagandacélokat szolgáltak, s tovább nehezítették a hisam el-móhaiszen felkutatására indított nyomozást. a „forradalmi sasok, elnevezésű szervezet például koholmánynak minősítette a neki tulajdonított közleményeket, s elhatárolta magát a terrorista akciótól.

a jordániai diplomata elrablását követően szembeszökően romlott a közbiztonsági helyzet libanonban. szerdán például heten életüket veszítették és többen megsebesültek az észak-libanoni tripoliban, a beirut keleti és nyugati részét elválasztó zöld vonalon, valamint a

Nm

ho. ho
ho. ho

főváros déli kerületeiben kirobbant fegyveres összecsapások során. a libanoni kormány elhatározta, hogy megerősíti a diplomáciai képviselők védelmét, s e célból több nyugállományú rendőrt állítanak szolgálatba. egyes, különösen veszélyeztetettnek tartott követségek körül biztonsági övezetet alakítanak ki. hivatalos forrásból nem erősítették meg azt a hírt, hogy több külföldi diplomata családotól elhagyta beirutit állomáshelyét. a helyzetet tovább súlyosbitják a dél-libanoni települések ellen intézett izraeli támadások.

közben a beirutit lapok arról számolnak be, hogy a jordániai hatóságok az utóbbi két hétben 1350 szíriai állampolgárt toloncoltak ki az országból. a szíriai kormány személyesen huszejn jordániai királyt és badran miniszterelnököt tette felelőssé a két ország viszonyának megromlásáért, a szíria ellen indított propagandakampányért.

bs/dj pl bs

19.06 120281 1768

.-.

sk0073 4 230 mtik2008

moszkva: filmkóktél

moszkva, 1981. február 12. /mti/ - filmkóktélt adott csütörtökön a moszkvai magyar nagykövetségen budapest felszabadulásának 36. évfordulója alkalmából halász Antal vezérőrnagy, hazánk katonai és légügyi attaséja. a szívélyes, baráti hangulatu összejövetelen ott voltak a szovjetunió honvédelmi minisztériuma, a szovjet hadsereg magas rangú képviselői, parancsnokai, a hazánk felszabadításáért vívott harcok veteránjai. ott voltak a baráti államok katonai és légügyi attaséi. megjelent az összejövetelen dr. szürös mátyás, a magyar népköztársaság nagykövete is.

a vendégeknek filmet mutattak be a magyar-szovjet fegyverbarátságról és budapestről.

ki/jp ba

19.08 120281 0704

Nm ho. ho
ho. ho

.-.

sk0074 4 230 mtik2009

moszkva kitüntetése

moszkva, 1981. február 12. /mti/ - ünnepélyesen nyújtották át csütörtökön a szovjet főváros képviselőinek, a párt és a tanácsi szervek vezetőinek az szkp központi bizottsága, a minisztertanács, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa és a komszomol vörös zászlaját, a szovjet főváros az elmúlt öt éves tervidőszakban elért kiváló eredményeiért részesült a magas elismerésben. a x. öt éves tervet - valamennyi fő mutatóját illetően - moszkva egy hónappal és husz nappal korábban teljesítette, iparának termelése 1976-80 között 21 százalékkal nőtt. a moszkvaiak az új öt éves tervet is nagy lendülettel kezdték. jellemző, hogy az szkp xxvi. kongresszusa tiszteletére indított munkaversenybe csaknem öt millió dolgozó kapcsolódott be a szovjet fővárosban.

ki/jp ba

19.09 120281 0800

-.-

sk0075 4 300 mtik2010

amerikai fegyverkezés - taszsz

washington, 1981. február 12. /taszsz/ - az egyesült államok és a szovjetunió által 1972-ben aláírt, és a kétoldalú kapcsolatok alapjait meghatározó fontos megállapodás elveit egyoldalúan sértő veszélyes utra lépett a washingtoni kormányzat. - erre a következtetésre jut az új amerikai kormány katonai költségvetését és fegyverkezési terveit elemezve a taszsz washingtoni tudósítója.

az egyesült államok katonai fölény elérésére törekszik. míg az 1978-as költségvetési évben az amerikai katonai kiadások 118 milliárd dollárt tettek ki, addig az 1981-es költségvetési évben már 174 milliárdra nőttek, sőt az 1982-es költségvetés előirányzataiban a fegyverkezésre fordítandó összeg már 200 milliárd dollár. az új amerikai kormányzat ugyanakkor - mint sajtójelentésekből kitűnik - még további 30 milliárddal növelni akarja ezt a hatalmas összeget is.

az óriási előirányzat nagy részét új fegyverrendszerekre költik. a washingtoni stratégiák nyilvánvalóan olyan „technológiai áttörésekről,„ álmodoznak, amely lehetővé tenné számukra, hogy fölénybe kerüljenek. megkezdtek már az új „mx,„ változtatható indítóállású hadászati rakéták kifejlesztését, és gyorsított ütemben

Nuu

20.40

folyik a trident rakétahordozó tengeralattjáró építése. weinberger hadügyminiszter pedig ismét felvetette a neutronfegyver gyártásának és rendszerbe állításának gondolatát. ugyanakkor számos nyugat-európai országban folynak az előkészületek 572 közepees hatótávolságú amerikai nukleáris rakéta telepítésére, ami felborítaná az Európában fennálló katonai erőegyensúlyt.

jelenleg megkülönböztetett figyelmet fordítanak az indiai-óceán „kisajátítására,„ ahol ott maradt a repülőgépanyahajók vezette két haditengerészeti raj, amelyeket az amerikai-iráni konfliktus ürügyén vonultattak fel. hasonló célokat tűztek a gyorshadtest elé, amelynek a világ bármely részén rendkívül rövid idő alatt bevethetőnek kell lennie.

mindezt aligha lehet összeegyeztetni a már említett megállapodás előírásaival. az egyesült államok, amellyel, hogy fokozza katonai erejét, nem is leplezi, hogy kész azonnal bevetni a gyorshadtestet, ha „létérdekeit,„ veszély fenyegeti. pedig az említett megállapodásban megfogalmazódik az erőszak alkalmazásáról és az azzal való fenyegetésről való lemondás elve.

gr mp bs

19.15 120281 2327

-.-

sk0076 4 300 mtik2011

munkáspárt - közös piac

London, 1981. február 11. /ap/ - a munkáspárt hatálytalaníttatni fogja a brit közös piaci tagságot jóváhagyó törvényt, ha megnyeri a következő általános választásokat.

peter shore, a párt egyik gazdasági kérdésekben illetékes vezetője jelentette ezt ki csütörtökön egy európai gazdasági kérdésekről rendezett tanácskozáson. „olyan uton indultunk el - mondta -, amely elvezethet nagy-britannia kilépéséhez a közös piacból,„ a következő munkáspárti kormány - tette hozzá - érvénytelennek nyilvánítja a brit tagsággal járó kötelezettségeket szabályozó 1972-es törvényt. a munkáspárti tervek szerint London nem fizetne többé automatikusan a közös piaci kasszába, a költségvetési hozzájárulásokat minden esetben csak az alsóház jóváhagyása után utalnák át.

Nuu

20.40

shore, aki ellenzi a közös piaci tagságot, hozzátette: azért nem eleve eldöntött még a kilépés, hiszen angliának „vannak kötelezettségei nyugat-európai partnereivel szemben,..

a munkáspárti politikus szerint anglia, mióta belépett az egk-ba, csak „kapitulált,.. amit aláírt, „egyenlőtlen szerződés,, volt, és a szerződésből fakadó kötelezettségeket akkor „nem értették meg teljesen,.. a csatlakozás óta - állította - romlott nagy-britannia gazdasági és ipari teljesítőképessége.

az angolok általában azt kifogásolják, hogy aránytalanul nagy összeggel kell hozzájárulniok a közös piac költségvetéséhez. elégedetlenek a közös mezőgazdasági és halászati politikával is. londoni megfigyelők szerint shore kijelentései tovább szélesítik a szakadékokat a közös piac hívei és ellenzői között a munkáspártban.

sas mp bs

19.20 120281 1639

-.-

sk0077 4 300 mtik2012

the times

London, 1981. február 12. /mti/ - véglegessé vált, hogy a legtekintélyesebb és a legnagyobb multu angol lap, a the times és a telegraph március közepén új tulajdonba kerülnek. rupert murdoch, a news international lapkiadóvállalat elnöke közölte a times-lapok eddigi tulajdonosával, a kanadai thomson-tökecsoporttal, hogy a kívánt határidőre teljes megállapodást kötött az öt lap munkatársaival és nyomdászaival, tehát kész véglegesíteni a lapok megvásárlását.

murdoch londoni sajtóértekezletén bejelentette, hogy a lapelállításhoz 553 nyomdászállást megszüntetnek. a hat nyomdaipari szakszervezet némi vonakodás után abba is belenyugodott, hogy a három mellékletet ezután takarékosági okokból vidéken nyomják. cserébe viszont murdoch elfogadta, hogy az új fényesedési technikát továbbra is kizárólag a szedők fogják kezelni, az újságírók és szerkesztők nem írhatják a cikkeket a képernyős szerkesztőrendszeren közvetlenül hasábfornában.

Nww

to. to
P

az ausztrál újságmágnás ezzel végleg birtokba vette a legtekintélyesebb angol lapot. sajtóértekezletén ismét megígérte, hogy önhatámulag nem változtat a the times és a sunday times stílusán, politikai irányán.

lb/mh mp

19.25 120281 1205

-.-

sk0078 4 300 mtik2013

török politika

ankara, 1981. február 12. /upi/ - john tower amerikai republikánus szenátor, a szenátus hadügyi bizottságának elnöke csütörtökön ankarában azt mondta: reméli, hogy az amerikai kormány fölemeli a törökországnak szánt katonai és gazdasági segély összegét.

tower csütörtökön befejezte megbeszéléseit a török katonai vezetőkkel. fogadta öt kenan evren tábornok, államfő is.

tower - mint sajtóértekezletén elmondta - úgy találta, hogy a török katonai vezetők „lelkesen,, készülnek a demokrácia helyreállítására, olyan gyorsan, „amint az gyakorlatilag lehetséges,,.

tower törökországból a csütörtöki nap folyamán izraelbe érkezett. onnan szaúd-arábiába, majd ománba utazik, mielőtt hazatérne washingtonba.

közben törökország keleti részén, erzurum város körzetében, a szovjet határtól 200 kilométerre hadgyakorlatot tartottak a török hadsereg szárazföldi egységei. ugyanezen a színhelyen fejezte be szerdán a nato „alley enterprise-81,, fedőnevű hadgyakorlatát. a nato szakértői a török hadsereg manővereit is megszemlítették és megállapították, hogy a neki szánt szerep betöltése érdekében legalább 10 milliárd dollárt kellene költeni korszerűsítésére. mivel a török gazdaság katasztrofális állapotban van, ezt az összeget csak a nato-szövetségesek teremthetik elő - vélekedtek a szakértők. véleményüket a török katonai vezetők élénken támogatták.

xxx

Nww

ankarában a katonai bíróság csütörtökön négy szélsőbaloldalinak minősített terrorista fölött mondott ítéletet: közülük egyre halál-, háromra életfogytiglani börtönbüntetést szabott ki. a terroristák kiraboltak egy bankot, és közben megöltek egy embert. tavaly szeptember óta összesen négy halálos ítéletet hajtottak végre törökországban.

erzican anatóliai városban csütörtökön a biztonsági erők kihallgatták hilmi isguzar volt minisztert. azzal vádolják, hogy fegyvereket csempészt be törökországba. isguzar 1978-79-ben büntent ecevit kormányában volt társadalombiztosítási miniszter. egy másik volt minisztert azzal vádolnak, hogy korábban 400 kézi rakétavetőt csempészt be törökországba, de az ő nevét még nem közölték.

sg mp bs

19.30 120281 2186

..-

sk0079 4 230 mtik2014

iráni kulturális küldöttség - sajtóértekezlet /1. rész/

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981 február 12. /mti/ - iránban hamarosan ismét megnyitnak az egyetemek és a főiskolák - mondotta közelebbi időpont megjelölése nélkül dszalalahad farszi, az iráni forradalom évfordulója kapcsán a szovjetunióba érkezett magas szintű iráni delegáció vezetője csütörtöki moszkvai sajtóértekezletén. farszi vezetésével kilenctagu küldöttség tanulmányozta a szovjetunióban az egyetemi és főiskolai rendszert. a megbeszélések eredményeként - mondotta farszi - rövidesen mód nyílik arra, hogy a szovjet egyetemeken iráni diákok tanuljanak. a szovjet fél egyelőre 50 ösztöndíjat ajánlott fel - fűzte hozzá. beszámolt arról, hogy az iráni forradalom legfelsőbb kulturális tanácsa egyik fő feladatánaként foglalkozik az iráni egyetemek új működési rendjének kidolgozásával. az egyetemi oktatás beindítása e munka befejezésének függvénye - mondotta.

a küldöttség, amelynek tagjai között szociológusok, filozófusok, írók vannak, a sajtóértekezleten - és szovjetunióbeli megbeszélésein általában - a forradalommal kapcsolatos felvilágosításokat adott. újságírók kérdésére válaszolva elmondták, hogy sem politikai, sem katonai vagy gazdasági kérdések megvitatására nem volt felhatalmazásuk. mint hangsúlyozták, mostani találkozóikon ugyanazt a rokonszenvet tapasztalták az iráni forradalom iránt, mint az első

Nm

perctől kezdve mindig. kifejezték azt a reményüket - és ehhez csatlakozott a sajtóértekezlet házigazdája, mohammad mokri nagykövet is -, hogy e baráti kapcsolat minden vonatkozásban, politikai és gazdasági téren egyaránt fenntartható. méltányolták azt a semleges álláspontot, amelyet a szovjetunió az irán és irak közti háború kérdésében elfogal. az iráni földgázszállításokkal kapcsolatban feltett kérdésre a nagykövet elmondta, hogy mindeddig nincs megegyezés az árról. a másik körülmény, ami akadályozza a szállítások beindítását, az, hogy irán belső igényei megnöttek, s alig van lehetőség exportra.

a küldöttség moszkvából taskentbe, majd onnan libanonba és szíriába utazik. /folyt./

sj/so ba bs

19.36 120281 2140

..-

sk0080 4 230 mtik2015

iráni kulturális küldöttség - sajtóértekezlet /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a rendkívül nagy érdeklődés mellett, sok nyugati tudósító jelenlétében megtartott sajtóértekezleten mind a küldöttség tagjai, mind a nagykövet igyekeztek kitérni a két ország kapcsolatáról feltett, élesen megfogalmazott kérdések elől. korábbi sajtóértekezletek gyakorlatától eltérően most nem bírálták a szovjetunió irakkal kapcsolatos politikáját, s a szovjet-iráni viszonyt barátinak nevezve, csupán az a megjegyzés hangzott el, hogy a szovjetunió semleges álláspontjának nagyra értékelése mellett irán helyesnek tartaná az agresszor és az agresszió áldozata közti különbségtételt. példaként felhozták libiát és szíriát, amely határozottan elítélte az iraki agressziót. mindamelllett a nagykövet leszögezte: irán elégedett a szovjetunió következetesen semleges álláspontjával.

sj/fe ba bs

19.38 120281 0945

Nm

..-

sk0081 4 300 mtik2016

haig - colombo

washington, 1981. február 12. /mti/ - alexander haig amerikai külügyminiszter csütörtökön hivatalában fogadta emilio colombo olasz külügyminisztert, aki elsőként látogatott a nato-országokból washingtonba, mióta az új kormány ott hivatalba lépett.

az eszmecserén külügyminisztériumi értesülések szerint a kétoldalú kapcsolatok mellett elsősorban az egyesült államok nyugat-európai stratégiai elképzeléseiről esett szó, amelyek fokozottan nyugtalanítják a szövetségeseket. caspar weinberger amerikai hadügyminiszter a neutronfegyver nyugat-európai elhelyezésének híve, míg a külügyminisztérium egyelőre a pershing és a cirkáló szárnyasrakétákból álló ugynevezett hadszíntéri nukleáris erők tervét támogatja.

olaszországban élénk visszhangot keltett reagan elnöknek az a kijelentése, amellyel a szovjetumót a „nemzetközi terrorizmus„ szításával vádolta.

colombót csütörtökön délután reagan amerikai elnök és bush alelnök is fogadta.

br/so mp

19.40 120281 0997

sk0082 4 300 mtik2017

rövid hírek

gyuranovics

bonn, 1981. február 12. /tanjug/ - karl carstens nyugatnémet szövetségi elnök csütörtökön fogadta veszelin gyuranovics jugoszláv kormányfőt. mindketten aggodalmukat fejezték ki a fegyverkezési verseny folytatódása miatt. carstens nagyra értékelte jugoszlávia szerepét az el nem kötelezett országok mozgalmában. gyuranovics elégedetten szólt azokról az intézkedésekről, amelyeket az nszk-ban tesznek az ott dolgozó jugoszláv munkások helyzetének javítására, és hangsúlyozta, jugoszlávia is mindent megtesz annak érdekében, hogy kedvező körülményeket teremtsen e munkások hazatéréséhez.

Nw

rogers

athén, 1981. február 12. /taszsz/ - bernard rogers amerikai tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka csütörtökön befejezte tárgyalásait georgiosz rallisz görög miniszterelnökkel. a megbeszélésen görögország nato-beli szerepéről volt szó.

kiprianu

bonn, 1981. február 12. /dpa/ - szpirosz kiprianu ciprusi elnök csütörtökön rövid munkalátogatásra bomba érkezett. pénteken találkozik helmut schmidt nyugatnémet szövetségi kancellárral és hans-dietrich genscher külügyminiszterrel. nyugatnémet források szerint a ciprusi elnök a bonni kormány közbenjárását akarja kérni törökországnál a ciprusi válság megoldása érdekében.

bartók

szófia, 1981. február 12. /mti/ - bartók béla születésének 100. évfordulója alkalmából fényképkiallítás nyílt a szófiai magyar intézetben. a hónap végéig látható tárlaton gink károly fotóművésznek bartók művei és élete által ihletett művészi fotói is láthatók. a kiállítást alexander raicsev, a kulturális bizottság elnökhelyettese, a bolgár zeneszerzők szövetségének elnöke nyitotta meg.

sg mp

19.47 120281 1712

-.-

sk0083 4 230 mtik2018

van der klaauw - klibi

hága, 1981. február 12. /dpa/ - christoph van der klaauw holland külügyminiszter, az európai közösségek miniszteri tanácsának soros elnöke a hágai külügyminisztériumban csütörtökön megbeszélést folytatott sedli klibivel, az arab liga főtitkárával.

ezzel van der klaauw a gaston thorn által megkezdett közel-keleti tájékozódást folytatja.

a megbeszélésen az arab országoknak a palesztinai kérdéssel kapcsolatos állásfoglalásáról volt szó.

Nw

a tanácskozást követően az arab liga főtitkára újságírók előtt kijelentette: reméli, hogy európa a közel-keleti kérdésben érvényesíteni fogja befolyását az egyesült államokkal szemben. a camp davidben született különalku nem hozott eredményt, a megrekedt tárgyalásokat újra kell kezdeni - hangsúlyozta sedli klubi.

hj bs

19.49 120281 0821

-.-

sk0084 4 230 mtik2019

a szejm vitája /1.rész/

varsó, 1981 február 12. /mti/ - a miniszterelnöki programbeszéd feletti vitában elsőként a három politikai párt parlamenti csoportjának megbízottai szólaltak fel. kazimierz barcikowski a lemp, stanislaw gucwa az egyesült parasztpárt, tadeusz mlynczak a demokrata párt nevében támogatásáról biztosította a kormányprogramot. egyöntetűen kiemelték a nemzeti összefogás szükségességét, rámutatva, hogy a jelenlegi politikai-gazdasági válságot csakis társadalmi erőfeszítéssel lehet leküzdeni. kazimierz barcikowski, a lemp pb tagja, a kb titkára, valamint tadeusz mlynczak, a demokrata párt elnöke ezzel kapcsolatban érintette az állam és a társadalom viszonyát.

barcikowski kifejtette, hogy a szocialista állam ellenfelei egy olyan típusú társadalom hamis elméletét dolgozták ki, amely az állammal szemben, az állam ellenére szerveződik. „ezzel szembeállítjuk a mi államkonceptiónkát, a társadalmi egyetértés és a szocialista megújulás államát, amely az önkormányzat széles alapjain nyugszik, s ezáltal biztosítja az állampolgárok számára a részvételt minden olyan kérdés megoldásában, amely számukra, valamint legátfogóbb szervezetük, az állam számára fontos.,,

mlynczak kifejtette, hogy alapvetően hamis a dolgoknak olyan összekapcsolása, hogy „az állam ad - a társadalom pedig követel,,. hozzátette, hogy „amíg a társadalmi tudat nem veti ki magából ezt a tételt, addig semmit sem érünk el,,. kijelentette, hogy pártjának meggyőződése: „ha folytatódik a sztrájk eszközzel való visszaélés mostanáig tapasztalt irányzata, akkor megnyílik az út a gazdasági és társadalmi öngyilkosság felé.,,

Niu

stanislaw gucwa az élelmiszerhiány égető voltát és a leküzdéséhez szükséges eszközök mozgósításának sürgősségét huzta alá. /folyt./

kn-ae/fe ba bs

19.59 120281 1807

-.-

sk0085 4 230 mtik2020

a szejm vitája /2.rész/

mieczyslaw moczar, a legfelsőbb ellenőrző kamara elnöke a gazdaság jelenlegi súlyos állapotáért felelős tényezőket felsorolva azzal érvelt, hogy a lengyel népgazdaságnak elsősorban saját - nagyon jelentékeny - tartalékait kell mozgósítania, s csak azután további hitelekért nyulnia. az elsőrendű feladat, mint mondta, behozni az elmúlt évek mulasztásait.

kn-ae/fe ba bs

20.03 120281 0415

-.-

sk0086 4 300 mtik2021

szadat párizsban

párizs, 1981. február 12. /dpa/afp/ - az anvar szadat kíséretében párizsban tartózkodó egyiptomi külügyminiszter, kamal hasszan ali csütörtökön nukleáris megállapodást írt alá francia kollégájával, jean francois-poncet-val. az egyezmény szerint franciaország segítséget nyújt egyiptom első két atomerőművének építéséhez és kezeléséhez.

egyiptomban 2000-ig nyolc atomerőművet akarnak építeni. franciaország és egyiptom képviselői már 1975-ben jegyzőkönyvet írtak alá a két ország együttműködéséről minden területen, beleértve az atomenergiát is, de az akkori megállapodásnak ez a része mindaddig papíron maradt.

Niu

anvar szadat egyébként csütörtökön párizsban találkozott a francia zsidó közösség vezetőivel, akik - a találkozóról kiadott közlemény szerint - „bátorították az egyiptomi elnököt, hogy haladjon tovább a camp davidben megkezdett uton,,. szadat megerősítette előttük, hogy a „közel-keleti béke sarkköve a camp david-i egyezmény marad,,.

sg mp bs

20.07 120281 1008

-.-

sk0087 4 230 mtik2022

szihanuk - kambodzsá - nhan dan

hanói, 1981. február 12. /taszsz/ - az utóbbi napok eseményei világossá tették csao ce-jiang kínai miniszterelnök thaiföldi látogatásának célját - írta csütörtöki számában a nhan dan, a vietnami kp kb lapja. - újabb kísérletek történtek arra, hogy kambodzsai ellenforradalmi erőkből, élükön szihanuk herceggel, valamiféle frontot kovácsoljanak össze.

szemet szuró volt, mutat rá a lap, hogy csao alighogy elhagyta bangkokot, a pol pot-ista bandák maradványainak vezetői „nyugdíjba vonultak,, helyet adva son sannak, szihanuk volt miniszterelnök-helyettesének. maga a herceg, egy sor feltételt támasztva, ezt követően nyilvánította ki készségét a „kambodzsai politikai erők egységfrontjának,, vezetésére. feltételül szabta például azt, hogy kína nyújtson katonai és pénzügyi segítséget a frontnak.

így mind a „fronton,, mind pedig a jövőd „uj vezetésen,, tisztán olvasható a „made in peking,, bélyeg.

peking szemmel láthatóan felismerte kambodzsából elűzött népiertó bábjaival kapcsolatos politikájának kudarcát, s most címkét változtatott. a pekingi vezetők folytatni akarják a népi kambodzsá belügyeibe való beavatkozásukat, és nem mondanak le a többi - indokínai és délkelet-ázsiai - expanzionista elképzelésükről sem.

kína hegemonista politikája a thaiföldi-kambodzsai határon lévő feszültség fenntartásához, az asean-országok és az indokínai országok közötti viszály felszításához, a délkelet-ázsiai helyzet destabilizálásához vezet - mutat rá a nhan dan.

vi ba bs

20.12 120281 1549

-.-

sk0088 4 230 mtik2023

ndk-irán

berlin, 1981. február 12. /mti/ - oskar fischer, az ndk külügyminisztere csütörtökön berlinben megbeszélést folytatott azzal a magas rangú iráni küldöttséggel, amely mohammad dzsavad bahonar közoktatási miniszter vezetésével érkezett a német demokratikus köztársaságba. a találkozon oskar fischer kifejezésre juttatta az ndk készségét a baráti együttműködésre iránnal. a megbeszélésen megállapították: a két országnak közös érdeke kapcsolatainak a kölcsönös előnyökön alapuló fejlesztése.

az iráni kormányküldöttség találkozott werner kirchhoffal, az ndk nemzeti frontja országos tanácsának alelnökével is.

ko/so ba bs

20.13 120281 0656

-.-

sk0089 4 230 mtik2024

libiai képviselő

moszkva, 1981. február 12. /taszsz/ - vasilij kuznyecov, az szkp kb pb póttagja, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének első helyettese csütörtökön a kremlben fogadta mohamed hoszni saaban i, a libiai arab szocialista népi állam moszkvai népi irodája népi bizottságának titkárát. a találkozára a libiai fél kérésére került sor.

a baráti légkörben lezajlott megbeszélésen saaban tájékoztatást adott arról, hogy libia nagykövetsége a szovjetunióban népi irodává alakult át, amelynek titkárává őt választották meg, és ebben a beosztásban ő lesz libia szovjetunióbeli képviselőjének a vezetője.

a beszélgetésen saaban megerősítette: országa arra törekszik, hogy a szovjetunióval fennálló, a barátságon és a gyümölcsöző együttműködésen alapuló kapcsolatait megszilárdítsa és továbbfejlessze.

Nuu

vasziliy kuznyecov biztosította a libiai képviselőt, hogy a két ország közötti baráti kapcsolatok és sokoldalú együttműködés fejlesztésére és elmélyítésére irányuló erőfeszítései számíthatnak a szovjet fél teljes támogatására.

sr ba bs

20.15 120281 1082

-.-

sk0090 4 250 mtik2025

szovjet-lengyel gazdasági együttműködés

moszkva, 1981. február 12. /taszsz/ - 1981-ben a szovjetunió 35 ipari- és más gazdasági objektum építésében nyújt segítséget lengyelországnak - mondták el a taszsz tudósítójának a szovjet külgazdasági kapcsolatok állami bizottságában.

fontos szerepe lesz az együttműködésben a katowice kohómű építése folytatásának. szovjet szakemberek segédkeznek a polanec hőerőmű utolsó, nyolcadik kazánjának szerelésében, beállításában és üzembe helyezésében. részt vesz a szovjetunió az első lengyel atomerőmű tervezésében is. az erőmű két első blokkja 440 ezer kilowatt kapacitású lesz, a későbbiekben pedig egy további egy millió kilowatt kapacitású blokkal bővítik. a felszerelés jelentős részét is a szovjetunió szállítja.

a két ország már 20 éve sikeresen működik együtt lengyelországi kőolaj- és földgázlelőhelyek felkutatásában. ezt a tevékenységet is tovább folytatják, többek között a petrobaltic nemzetközi szervezet keretein belül. a petrobaltic, amelynek az ndk is tagja, a balti-tengeri területi vizek kontinentális talapzatában kutat kőolaj és földgáz után.

idén a varsói televíziógyár 65.000 részegységet és alkatrészt kap a szovjetunióból a rubin márkájú színes televíziók összeszereléséhez.

az együttműködés évei alatt lengyelországban 147 gyár, hőerőmű és egyéb létesítmény épült szovjet műszaki segítséggel. ezek az üzemek állítják elő az ország teljes acéltermelésének több mint felét, a műgumi-termelés csaknem egyharmadát, biztosítják a

Nuu

kőolaj-feldolgozás több, mint 50 százalékát. szovjet tervdokumentáció és berendezések segítségével hajtották végre a lengyel hajó- és gépkocsigyártás, valamint a vegyipar rekonstrukcióját és fejlesztését is.

fo ba bs

20.19 120281 1748

-.-

sk0091 4 230 mtik2026

a szolidaritás közleménye

varsó, 1981. február 12. /pap/ - a szolidaritás lengyel szakszervezeti szövetség állást foglalt a nyomdászok péntekre tervezett sztrájkjával kapcsolatban. ez rámutat arra, hogy mivel a szejm új kormányt hozott létre, meg kell ismerkedni a kormány álláspontjával, lehetőséget kell teremteni a párbeszéd kialakítására, továbbá törekedni kell a jóakarát kinyilvánítására. ezért a szakszervezet ideiglenesen leállítja a február 13-ára tervezett akciót.

vi ba bs

20.22 120281 0503

-.-

sk0092 4 300 mtik2027

amerikai gyakorlat ománban

washington, 1981. február 12. /afp/ - néhány nap múlva amerikai katonák érkeznek ománba hirodós gyakorlatra. a gyakorlaton az ománi hadsereg egységei is szerepet kapnak. - erről csütörtökön a pentagonban adtak tájékoztatást.

a kéthetes gyakorlaton 280 nem harci beosztású amerikai hirodós katona vesz majd részt. a gyakorlat közben kipróbálják azt a távközlési rendszert, amelynek révén az amerikai gyorsadtest és az amerikai flotta tevékenységét hangolnák össze, ha „konfliktus törne ki, az öböl térségében.

Nuu

az amerikai hadsereg távközlési szakemberei és a felszerelések közvetlenül az egyesült államokból érkeznek a gyakorlatra.

amerikai katonai forrásokból kitudódott, hogy az iraki-iráni háború kezdetén szaud-arábiába irányított négy awacs mintájú amerikai radarrepülőgép valószínűleg ugyancsak részt vesz a gyakorlaton.

az egyesült államok tavaly nyáron írt alá támaszpont-használati megállapodást ománnal. azóta először szerveznek közös ománi-amerikai gyakorlatot. a pentagonban erre az évre tervezik azokat a munkálatokat, amelyekkel alkalmassá tehetik az ománi kikötőket és repülőtereket a gyorshadtest egységeinek fogadására.

sg mp bs

20.24 120281 1221

.-.

sk0093 4 230 mtik2028

finn szociáldemokraták - fegyverkezés

helsinki, 1981. február 12. /adn/ - a finn szociáldemokrata párt elnökségét mély aggodalommal tölti el a nemzetközi helyzet alakulása és a fegyverkezés folytatódása, és rámutat a leszerelési tárgyalások haladéktalan megkezdésének szükségességére - hangsúlyozza a párt vezetősége csütörtökön, helsinki-ben kiadott nyilatkozatában.

a párt a nyilatkozat szerint a madridi találkozótól azt várja, hogy olyan gyakorlati határozatokat hozzon, amelyek hozzájárulnak a helsinki záróokmányt aláíró államok együttműködésének elmélyítéséhez.

a dokumentum javasolja: az észak-európai országok kormányai közösen derítsék fel azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasak arra, hogy a térség továbbra is atomfegyvermentes övezet maradjon.

összeurópai szinten tárgyalásokat kell kezdeni a kölcsönös bizalom elmélyítése és a leszerelés folytatása céljából. különösen nagy jelentőséget tulajdonít a nyilatkozat a két nagyhatalom között a közepes hatótávolságú nukleáris rakéták korlátozásáról tartandó tárgyalásoknak. a feleknek törekedniük kell arra, hogy ebben a kérdésben a közeli jövőben konkrét eredményeket érjenek el - hangsúlyozza a nyilatkozat.

hj bs

20.28 120281 1216

Nww

.-.

sk0094 4 300 mtik2029

rövid hírek

orvossztrájk

milánó, 1981. február 12. /ap/ - az olasz állami kórházak orvosai csütörtökön már második napja szüneteltették a munkát. sztrájkol a kórházi kiszolgáló személyzet is. az orvosok csak sürgős műtéteket végeznek el, és kivételt csak a nápoly környéki földrengéssújtotta körzetekben tettek, ahol a katasztrófa áldozatainak ellátása zavartalanul folyik. az orvosok mintegy 25-40 százalékos fizetésemelést követelnek, miközben jelenlegi fizetésük is messze meghaladja az olaszországi átlagkereseteket. a sztrájkot az orvosok szakszervezeteiktől független érdekvédelmi szervezete hirdette meg, akciójukat a három nagy szakszervezeti központ nem támogatja.

gyermekhalandóság

durban, 1981. február 11. /taszsz/ - körülbelül 150 ezer afrikai gyereket fenyeget az éhhalál a dél-afrikai köztársaságban - írja a sunday tribune című durban-i lap. - különösen tragikus a bantusztánokban - a névleges függetlenséget kapott néger elkülönítési körzetekben - élő gyermekek sorsa. ciskei bantusztánban például a gyerekek 50 százaléka nem éri meg a kétéves kort.

lennon

liverpool, 1981. február 12. /ap/ - a liverpooli székesegyházban március 29-én „békeünnepélyt”, rendeznek a tavaly decemberben new yorkban meggyilkolt john lennon emlékére. a műsorban az egykori beatles-együttes néhány száma is helyet kapott. a kiadott 2500 jegy négy nap alatt elkel.

jordánia-pakisztán

islamabad, 1981. február 12. /ina/ - marvan al-kasszem jordán külügyminiszter csütörtökön a pakisztáni fővárosba érkezett rövid látogatásra. üzenetet visz husszein királytól a pakisztáni elnöknek. tárgyalásain nemzetközi kérdésekről, elsősorban az afganisztáni helyzetről kíván eszmecserét folytatni - mondta megérkezésekor újságíróknak.

sg mp bs

20.39 120281 1786

Nww

.-.

sk0095 4 230 mtik2030

a szerkesztőségek figyelmébe!!

az sk0070 számú - el nem kötelezettek - esti összefoglaló /1.rész/ című hírünk 1. bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen:

.....az országban fennálló helyzetet nemzetközi kérdéssé tegyék.

vi bs

20.41 120281 0291

-.-

sk0096 4 230 mtik2031

személyi változások

bukarest, 1981. február 12. /mti/ - az rkp kb személyi változásokról szóló határozatát tették közzé csütörtökön este bukarestben.

a közlemény bejelenti, hogy felmentették kb titkári tisztségéből Vasilé Marin, s ugyanakkor a központi bizottság új titkárává Emil Bobut választották. egyidejűleg Emil Bobut felmentették munkaügyi miniszteri funkciójából. a kb javasolta, hogy a későbbiekben mentse fel őt a román szakszervezetek általános szövetsége központi tanácsának elnöki tisztségéből is.

a kb határozatában javasolja, hogy a szakszervezeti szövetség elnökévé Cornel Onescu-t válasszák meg.

olt/fe ba bs

20.51 120281 0661

Nim

-.-

sk0097 4 300 mtik2032

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

gromiko-levél, visszhang

washington, 1981. február 12. /afp/ - az amerikai külügyminisztérium csütörtökön sajnálkozott amiatt, hogy a szovjetunió washingtoni nagykövetsége nyilvánosságra hozta Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter Alexander Haig amerikai külügyminiszterhez intézett „bizalmas” levelét.

„sajnáljuk, hogy a szovjetunió szokatlan intézkedést tett, és nyilvánosságra hozta a bizalmas levelet, - jelentette ki a külügyminisztérium szóvivője, William Dyess.

a levélben az iráni tuszügyről, Lengyelországról és afganisztánról volt szó.

Dyess kijelentette, hogy a nyilvánosságra hozatal „példátlan” esemény. „ugy véljük, hogy a diszkréció a diplomácia művelésének lényegbevágó eleme.”

a szóvivő hozzátette: éppen ezért a külügyminisztérium nem fogja nyilvánosságra hozni Haig Gromikóhoz intézett január 24-i levelét. egyes források szerint Haig üzenetében óva intette a szovjetuniót a lengyelországi beavatkozástól.

Gromiko január 28-án keltezett és szerdán a szovjet nagykövetség által nyilvánosságra hozott levele válasz volt Haig üzenetére.

Dyess nem volt hajlandó megjegyzést fűzni a szovjet válasz tartalmához, mindazonáltal kikelt azok ellen a vádak ellen, amelyek szerint az Amerika hangja rádióállomás Lengyelországnak szánt adásai „szovjetellenes érzelmet provokálnának.”

„ez a vád minden alapot nélkülöz, - mondta Dyess, és azt állította, hogy a rádió közleményei „objektívak, és „pontosak.”

sg bs

20.58 120281 1602

Nim

-.-

sk0095 4 230 mtik2030

a szerkesztőségek figyelmébe!!

az sk0070 számú - el nem kötelezettek - esti összefoglaló /1.rész/ című hírünk 1. bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen:

.....az országban fennálló helyzetet nemzetközi kérdéssé tegyék.

vi bs

20.41 120281 0291

-.-

sk0096 4 230 mtik2031

személyi változások

bukarest, 1981. február 12. /mti/ - az rkp kb személyi változásokról szóló határozatát tették közzé csütörtökön este bukarestben.

a közlemény bejelenti, hogy felmentették kb titkári tisztségéből Vasile Marin, s ugyanakkor a központi bizottság új titkárává Emil Bobut választották. egyidejűleg Emil Bobut felmentették munkaügyi miniszteri funkciójából. a kb javasolta, hogy a későbbiekben mentse fel őt a román szakszervezetek általános szövetsége központi tanácsának elnöki tisztségéből is.

a kb határozatában javasolja, hogy a szakszervezeti szövetség elnökévé Cornel Onescu-t válasszák meg.

olt/fe ba bs

20.51 120281 0661

Nm

-.-

sk0097 4 300 mtik2032

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

gromiko-levél, visszhang

washington, 1981. február 12. /afp/ - az amerikai külügyminisztérium csütörtökön sajnálkozott amiatt, hogy a szovjetunió washingtoni nagykövetsége nyilvánosságra hozta Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter Alexander Haig amerikai külügyminiszterhez intézett „bizalmas” levelét.

„sajnáljuk, hogy a szovjetunió szokatlan intézkedést tett, és nyilvánosságra hozta a bizalmas levelet”, - jelentette ki a külügyminisztérium szóvivője, William Dyess.

a levélben az iráni tuszügyrőt, Lengyelországról és afganisztánról volt szó.

Dyess kijelentette, hogy a nyilvánosságra hozatal „példátlan” esemény. „ugy véljük, hogy a diszkréció a diplomácia művelésének lényegbe vágó eleme.”

a szóvivő hozzátette: éppen ezért a külügyminisztérium nem fogja nyilvánosságra hozni Haig Gromikóhoz intézett január 24-i levelét. egyes források szerint Haig üzenetében óva intette a szovjetuniót a lengyelországi beavatkozástól.

Gromiko január 28-án keltezett és szerdán a szovjet nagykövetség által nyilvánosságra hozott levele válasz volt Haig üzenetére.

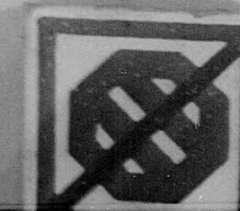
Dyess nem volt hajlandó megjegyzést fűzni a szovjet válasz tartalmához, mindazonáltal kikelt azok ellen a vádak ellen, amelyek szerint az Amerika hangja rádióállomás lengyelországnak szánt adásai „szovjetellenes érzelmeket provokálnának”.

„ez a vád minden alapot nélkülöz”, - mondta Dyess, és azt állította, hogy a rádió közleményei „objektívak”, és „pontosak”.

sg bs

20.58 120281 1602

Nm

sk0098 4 300 mtik2033

zimbabwe - 2

salisbury, 1981. február 12. /afp/ - robert mugabe zimbabwei miniszterelnök csütörtökön a salisburyi parlamentben bejelentette, hogy bevetették a reguláris hadsereg és a légi erő egységeit a bulawayo/tevékenykedő, s a nkomo vezette hazafias fronthoz tartozó volt gerillák ellen.

ban
az események az elmúlt tizenkét órában „drámai fordulatot” vettek - mondta mugabe. hozzátette: személyesen adott parancsot a légi erőnek, hogy támadja meg a zipra - a hazafias front fegyveres ereje - bulawayo felé tartó, 11 gépjárműből álló menetoszlopát. helyi szemtanúk ugyanakkor azt állítják, hogy helikopterek is géppuskázták bulawayóban nkomo híveinek harcálláspontjait.

mugabe kijelentette, hogy „kész szétzúzni a nép ellenségeit”, azt nem említette, hogy a bulawayoi lázadásban nemcsak nkomo hívei, hanem a mugabe vezette zanu-hf-nek a reguláris hadseregbe besorozásba váró egységei is részt vettek.

a kormányfő szóvivője ugyanakkor tagadta, hogy mugabe csütörtökön, amint a korábbi hírek jelentették, találkozott volna nkomoval. a szóvivő szerint nkomo bulawayóban tartózkodik.

sg bs

21.04 120281 1127

-.-

sk0099 4 300 mtik2034

dzsallud csádban

párizs, 1981. február 12. /afp/ - abdusszalam dzsallud, a libiai forradalom egyik vezetője csütörtök este hivatalos látogatásra csádba érkezett - jelentette a jana libiai hírügynökség.

dzsalludot a n,djamenai repülőtéren **(Vadel)** abdelkader kamougue, a csádi ideiglenes nemzeti egységkormány/elnöke és **(ahmat acyl)** csádi külügyminiszter fogadta. **(al)**

sg bs

21.10 120281 0401

Nuu

-.-

sk0100 4 800 mtik2037

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0034-ig

budapest, 1981. február 12. /mti/

sk0001 várható

sk0002 ottone - elutasítás

sk0003 eta

sk0004 weinberger - salt /1.rész/

sk0005 weinberger - salt /2.rész/

sk0006 weinberger - salt /3.rész//szerk. táj.!

sk0007 rövid hírek

washington: colombo washingtonban

dar es-salaam: csapatkivonás

managua: waldheim

uj-delhi: vasuti szerencsétlenség

riohacha: kokainkirály

sk0008 új léghajó-terv

sk0009 tacsaji tanuságok /1.rész/

sk0010 tacsaji tanuságok /2.rész/

sk0011 ikp-kongresszus - központi bizottság beszámolója/1.rész/

sk0012 ikp-kongresszus /2.rész/

sk0013 lázár - bolgár sajtó /1.rész/

sk0014 lázár - bolgár sajtó /2.rész/

sk0015 las vegas - hilton

sk0016 spd vezetőségi ülés

sk0017 egk - dél-afrika

sk0018 két hír ausztriából

sk0019 palme-bizottság - pravda

sk0020 lázár - megérkezés 1.

sk0021 dél-korea

sk0022 f-16-osok ausztriának?

sk0023 el nem kötelezettek

sk0024 gromiko - levél /1. rész/

sk0025 gromiko - levél /2. rész/

sk0026 gromiko - levél /3. rész/

sk0027 salvador

sk0028 javítás **sk0007-re**

sk0029 kiutasítás - kubai válasz

sk0030 szmbt - baráti találkozó

sk0031 gyuranovics - schmidt

sk0032 spd-elnökség - tudósítói /1. rész/

sk0033 spd-elnökség - tudósítói /2. rész/

sk0034 teszerelési bizottság

mh/bs

21.58 120281 1453

Nuu

-.-

sk0101 4 800 mtik2038

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0035-sk0063-1g

budapest, 1981. február 12. /mti/

sk0035 szerkesztőségek figyelmébe! /javítás sk0022-re/

sk0036 szejm - jaruzelski beszéde /1. rész/
 sk0037 szejm - jaruzelski beszéde /2. rész/
 sk0038 jaruzelski /3. rész/
 sk0039 jaruzelski /4. rész/
 sk0040 rövid hírek:

liszabon: évforduló
 ankara: tower
 dewsbury: „yorkshire-i hasfelmetező,,

sk0041 zimbabwe - összetűzések
 sk0042 lengyel püspöki kar
 sk0043 bartók-centenárium angliában
 sk0044 haderőcsökkentés
 sk0045 rövid hírek:

manila: fülöp-szigetek
 párizs: közlekedési sztrájk
 ajaccio: korzikai merényletek
 stockholm: abba
 hamburg: halászblokád

sk0046 madridi találkozó
 sk0047 jaruzelski - szovjet üdvözlés
 sk0048 lázár-2. - koszoruzás
 sk0049 dél-koreai végeredmények /kieg. mai Sk 0021. hírhez/
 sk0050 khomeini-hírmagyarázat /1. rész/
 sk0051 khomeini /2. rész/
 sk0052 holland-arab
 sk0053 woodcock
 sk0054 ukrán pártkongresszus - vége /1. rész/
 sk0055 ukrán pártkongresszus - vége /2. rész/
 sk0056 honecker időszerű kérdésekről /1. rész/
 sk0057 honecker időszerű kérdésekről /2. rész/
 sk0058 honecker időszerű kérdésekről /3. rész/
 sk0059 lázár - 3. - tárgyalás /1. rész/
 sk0060 lázár - 3. - tárgyalás /2. rész/
 sk0061 ndk-szovjet gyakorlat
 sk0062 okp kb - natta
 sk0063 a szerkesztőségek figyelmébe! /javítás sk0038-ra/

mh/bs

21.59

120281 1722

sk0102 4 800 mtik2039

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0064-sk0095-1g

1981. február 12. /mti/

sk0064 vkp - tagsági könyvek
 sk0065 luxemburgi kormányfő
 sk0066 teng-nyilatkozat /1.rész/
 sk0067 teng-nyilatkozat /2.rész//részben szig. szerk. táj.!/ **!**
 sk0068 nyugat-berlini kormánynyilatkozat
 sk0069 atomleszerelés - taszsz
 sk0070 el nem kötelezettek - esti összefoglaló /1.rész/
 sk0071 el nem kötelezettek - esti összefoglaló /2.rész/
 sk0072 ügyvivő - közbiztonság

sk0073 moszkvai filmkottél
 sk0074 moszkva kitüntetése
 sk0075 amerikai fegyverkezés - taszsz
 sk0076 munkáspárt - közös piac
 sk0077 the times
 sk0078 török politika
 sk0079 iráni kulturális küldöttség - sajtóértekezlet /1.rész/
 sk0080 iráni kult. küldöttség /szerk.táj./ /2.rész/
 sk0081 haig—colombo
 sk0082 rövid hírek: bonn: gyuranovics
 athén: rogers
 bonn: kiprianu
 szófia: bartók

sk0083 van der klaauw—**klibi**
 sk0084 a szejm vitája /1.rész/
 sk0085 a szejm vitája /2.rész/
 sk0086 szadat párizsban
 sk0087 szihanuk - kambodzsa - nhan dan
 sk0088 ndk—iráni
 sk0089 libiai képviselő
 sk0090 szovjet-lengyel gazdasági együttműködés
 sk0091 a szolidaritás közleménye
 sk0092 amerikai gyakorlat ománban
 sk0093 finn szociáldemokraták - fegyverkezés
 sk0094 rövid hírek: milánó: orvossztrájk
 durban: gyermekhalandóság
 liverpool: lennon

sk0095 a szerkesztőségek figyelmébe! /javítás sk0070-re/

mh/bs

22.01

120281 1654

Nm

kül

- 80 -

1981.02.12.

sk0103 4 800 mtik2040

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0096-sk0103
1981. február 13. /mti/

sk0096 személyi változások

sk0097 gromiko-levél, szigorúan szerk. táj. / **visszhang**

sk0098 zimbabwe - 2

sk0099 dzsallud csádban

sk0100 tartalomjegyzék - 1

sk0101 tartalomjegyzék - 2

sk0102 tartalomjegyzék - 3

sk0103 tartalomjegyzék - 4

mh/bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber

szerkesztették: bochkor jenő

pirityi sándor

barabás miklós

x x x

22.02 120281 0616

Nm

.-.

60.010/16

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 13.

kül.

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 13. /mti/

szófia: Lázár györgy miniszterelnök látogatása

uj-delhi: folytatja munkáját az el nem kötelezett országok

külgyminiszteri értekezlete

bonn: veszelin gyuranovics befejezi látogatását

bonn: szpirosz kiprianu ciprusi elnök tárgyalásai

párizs: szadat elnök megbeszélései

washington: emilio colombo olasz külgyminiszter tárgyalásai

róma: okp kb ülés

peking: francois mitterrand megbeszélései

haifa: az izraeli kp kongresszusa

df bj

07.00 130281 0537

Bh

.-.